

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské sociální práce

Bakalářská práce

2009

Veronika Maitnerová

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské sociální práce

Humanitní studia

Veronika Maitnerová

Občanské sdružení zaměřené na práci s mládeží.

Kontext vzniku, proces zakládání a počátky

činnosti občanského sdružení Happy life

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Hana Šlechtová, Ph.D.

2008/2009

*Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala
samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.*

.....

Obsah

Obsah.....	3
Úvod.....	5
1 Pojem občanské sdružení	8
2 Občanské sdružení jako nezisková organizace	10
3 Neziskové organizace působící v Ostravě v oblasti volného času pro děti a mládež	13
4 Občanské sdružení Happy life – obecné představení	18
5 Důvody pro založení občanského sdružení a motivace zakládajícího	22
5.1 Důvody pro založení občanského sdružení.....	22
5.2 Motivace zakládajícího člena	23
5.3 Založení občanského sdružení	24
6 Proces zakládání.....	31
6.1 Registrace občanského sdružení.....	31
6.2 Správní poplatky za registraci	31
6.3 Možné důvody zamítnutí registrace	32
6.4 Lhůty pro registraci a možnosti odvolání.....	33
6.5 Ustavující členská schůze	34
6.6 Výdělečná činnost občanského sdružení.....	35
6.7 Účetnictví občanského sdružení.....	35
6.8 Schůze občanského sdružení a zápisy ze schůzí.....	36
6.9 Plná moc	37
6.10 Změny sdružení bez nutnosti úprav stanov.....	37
6.11 Změny sdružení s nutností úprav stanov	39

7 Zánik občanského sdružení.....	41
7.1 Likvidace.....	42
7.2 Konkurz	44
8 Uvádění do chodu.....	45
8.1 Historie loga.....	45
8.2 Programy Happy life	49
9 Hospodaření a fundraising.....	53
Závěr.....	55
Použité zdroje	58
Přílohy	61

Úvod

Na celém světě existuje celá řada občanských sdružení, které se zabývají různými činnostmi. I v České republice je mnoho těchto sdružení; z nich jsem si vybrala jedno konkrétní, o kterém jsem se rozhodla napsat svou bakalářskou práci.

Mým hlavním podnětem pro psaní této bakalářské práce s názvem *Občanské sdružení zaměřené na práci s mládeží. Kontext vzniku, proces zakládání a počátky činnosti občanského sdružení Happy life* bylo setkání se zakladatelem občanského sdružení Happy life panem Lukášem Toušovským.

V době setkání pan Toušovský připravoval se svými spolupracovníky letní tábory pro děti z dětských domovů v rekreačním středisku, kde jsem i já pracovala. Překvapilo mě, kolik odhodlání a odvahy tito mladí lidé měli při přípravě táborů, jen aby dětem zajistili krásně a plnohodnotně prožitý týden na táboře. A právě to mě motivovalo k tomu, že jsem se o toto občanské sdružení začala zajímat více. Hledala jsem nové a nové informace, až jsem se rozhodla věnovat tomuto sdružení a jeho činnosti svou práci.

Cílem práce je popsat cestu k založení a proces zakládání konkrétního občanského sdružení zaměřeného na práci s mládeží a první zkušenosti s jeho fungováním.

V práci představuji, co jsou to neziskové organizace a občanská sdružení, informuji o těchto institucích. Dále představuji občanská sdružení, která pracují s dětmi a mládeží v Ostravě. Z těchto občanských sdružení jsem si vybrala jedno konkrétní občanské sdružení a popsala jeho založení a rozvinutí činnosti.

V práci chci přiblížit proces od původní myšlenky zakladatele na určitou činnost až po její realizaci skrze založení občanského sdružení.

Metodou mé bakalářské práce je deskripce.

Při psaní jsem postupovala podle následujících kroků: Nejprve jsem zjišťovala a shromažďovala potřebné informace o neziskových organizacích, které se zabývají volnočasovými aktivitami pro děti a mládež. Vyhledala a prostudovala jsem příslušnou literaturu o neziskových organizacích. Poté jsem se z neziskových organizací zaměřila především na občanská sdružení zabývající se volnočasovými aktivitami pro děti a mládež. Zaměřila jsem se na ta občanská sdružení, která působí v Ostravě, neboť i Happy life bylo založeno v Ostravě. A poté jsem se věnovala již zmíněnému sdružení Happy life a komunikaci s jeho zakladatelem, s panem Toušovským.

Vedle informací z tištěných publikací o neziskových organizacích a o občanských sdruženích (které nebylo jednoduché získávat) jsem používala publikace přístupné v elektronické podobě na internetu. To platilo jak o odborné literatuře ve vlastním smyslu slova, tak i, a to zejména, o přímých – pramenných informacích.

Čerpala jsem hlavně ze stránek Ministerstva vnitra České republiky, ze stránek občanského sdružení Happy life a ostatních občanských sdružení působících v Ostravě. Dále jsem také čerpala ze zákonů a jedním z pramenů mé práce jsou i osobní rozhovory a korespondence s panem Toušovským.¹

V první kapitole své práce se zabývám pojmem občanské sdružení, tím, co označuje, co je účelem takového sdružení, jak právně vzniká a v kterém zákoně je ustanoveno. Tyto informace lze nalézt také v zákoně o sdružování občanů č. 83/1990 Sb.

Kapitola druhá pojednává o občanském sdružení jako o neziskové organizaci, o důvodech a způsobu jeho zakládání.

V třetí kapitole představuji neziskové organizace, které působí v Ostravě v oblasti volného času pro děti a mládež.

Ve čtvrté kapitole se zabývám již konkrétním občanským sdružením Happy life a obecnými informacemi o tomto sdružení.

V páté kapitole jsou uvedeny důvody, proč jsou občanská sdružení vůbec zakládána. V této kapitole seznamuji i s postupem při registraci a s dalšími kroky souvisejícími se založením. Popisuji také základní dokument všech občanských sdružení, což jsou stanovy, z jakých bodů se musí skládat a co všechno musí obsahovat. Nechybí ani podkapitola pojednávající o motivacích pana Toušovského založit občanské sdružení.

Kapitola šestá a všechny její podkapitoly se věnují samotnému procesu zakládání a všem náležitostem, které jsou při procesu zakládání potřeba, jako např. správní poplatky za registraci, možné důvody zamítnutí registrace atd.

V kapitole sedmé své práce se zabývám zánikem občanského sdružení. Tuto kapitolu jsem zařadila do práce, i když se tato problematika Happy life netýkala a vzhledem k názvu a cíli práce jsem úplně nezapadá. Myslím si ale, že je důležité znát

¹ Viz. použité zdroje.

nejen všechny náležitosti týkající se vzniku občanského sdružení, ale že je také důležité vědět, co dělat, pokud sdružení zanikne.

Nechybí ani podkapitoly týkající se zamítnutí registrace či co dělat a jak postupovat při zániku občanského sdružení. Na tyto kapitoly navazují informace o likvidaci a konkurzu.

Poslední dvě kapitoly bakalářské práce se věnují již samotnému sdružení Happy life. V předposlední, osmé kapitole jsou zmíněny informace z historie sdružení, s jakými problémy se potýkali již v uvádění sdružení do chodu. V této kapitole také popisují současnou činnost sdružení, v jakých oblastech se sdružení angažovalo v minulých letech, jakými projekty se zabývá v roce letošním a čím se plánuje zabývat v budoucnu.

Poslední kapitola seznamuje s hospodařením a fundraisingem sdružení. Pojednává o tom, odkud a jak získává sdružení finance na svou činnost, na co tyto finance dále používá. Dále také uvádím, jaké jsou náklady na provoz sdružení nebo jaké odměny si vyplácí členové sdružení.

1 Pojem občanské sdružení

Občanské sdružení (OS) je sdružení fyzických a právnických osob, které vzniká za účelem realizace společného zájmu.

Sdružení tvoří především jeho členové, kteří by se měli aktivně účastnit na činnosti a řízení sdružení.²

Mezi typické znaky občanských sdružení patří členská základna. Členskou základnu tvoří všichni členové sdružení, nejen tedy ti, kteří sdružení zakládali. Sdružení si zvolí, jak členství vzniká a zaniká.

Občanská sdružení vznikají z vůle občanů, kteří pocítují potřebu sdružit se za určitým účelem. Účelem sdružení může být buď nějaká vzájemná obecně prospěšná činnost (poskytování sociálních služeb, vzdělávací a informační aktivity apod.) nebo sdílení společných zájmů (např. sportovní kluby, myslivecká sdružení apod., které bývají někdy též nazývány jako vzájemně prospěšná sdružení).

Občanské sdružení patří mezi nejstarší a nejrozšířenější právní formu nevládní neziskové organizace v České republice. Nevládní nezisková organizace nebo také někdy nazývaná nestátní nezisková organizace je organizace, která se zabývá obecně prospěšnou činností. Tato organizace není zřizována státem, ale je zřizována svými zakladateli, a tudíž je na státu nezávislá.

„Právní úpravu občanského sdružení lze najít v zákoně č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Zpravidla se jedná o sdružení fyzických nebo právnických osob za účelem dosahování a ochrany společného zájmu. Podmínkou je, že se jedná o nenáboženské, nepolitické a nepodnikatelské sdružení, které svou činností nepopírá nebo neomezuje osobní, polická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení (§ 1, zákon o sdružování občanů).“³

Občanské sdružení vzniká registrací stanov na Ministerstvu vnitra České republiky.

² Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti., Hradec Králové, vydání 1, 2000, str. 6.

³ Tamtéž.

„V roce 1992 bylo v České republice evidováno 16 498 občanských sdružení, o pět let později to bylo již 33 866 sdružení a v roce 2002 se jejich počet zvedl na číslo 50 832.“⁴

K 10. listopadu 2008 bylo v Česku registrováno 73 287 občanských sdružení, k datu 25. února 2009 jich bylo 74 454, 19. srpna 2009 jich bylo 76 361, k datu 11. října 2009 to bylo 76 908 a 8. listopadu 2009 se číslo vyšplhalo již na 77 239.⁵ Jak je tedy vidět, počet občanských sdružení v České republice neustále stoupá.

Občanské sdružení může vlastním jménem podnikat v rámci cílů sdružení, případný zisk však musí být použit na dosahování cílů sdružení. Občanská sdružení se tedy nezakládají za účelem výdělečné činnosti, ale pro financování své činnosti používají rozmanité zdroje.⁶

Naskýtá se však otázka, zda sdružení občanů založená podle výše uvedeného zákona mohou vykonávat výdělečnou činnost, a to dokonce takovou, k níž je třeba získat živnostenské oprávnění.

„Často totiž tato sdružení občanů mohou získat příjmy z podnikání: určité typy občanských sdružení (např. tělovýchovné organizace či kluby) vykonávají podnikatelské aktivity, mají obstarány i živnostenské listy, vše za účelem získat další zdroje na financování základního poslání. Zdrojem financování mohou být výnosy z vlastního majetku a vlastních činností.“⁷

Přímo v úvodu zákona o sdružování občanů (§1) se říká, že hlavním posláním občanského sdružení není výdělečná činnost. Výjimkami nejsou ani občanská sdružení, která založila obchodní společnost, a ze zisků této společnosti financují zájmovou činnost svých členů.

Mezi další a velmi důležité zdroje patří vybírané členské příspěvky, dále dotace ze státního rozpočtu rozdělované prostřednictvím resortních ministerstev, dotace z rozpočtu místních samospráv, dary právnických a fyzických osob, a to jak z České republiky, tak i ze zahraničí.

Občanská sdružení využívají také finanční podpory od zahraničních či tuzemských nadací.⁸

⁴ Čepelka, Oldřich. *Průvodce neziskovým sektorem Evropské unie*, Občanské sdružení Omega, Liberec, 2003, str. 118.

⁵ <http://www.mvcr.cz/>. (datum stažení 10. listopadu 2008, poslední aktualizace 8. listopadu 2009).

⁶ Růžičková, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. ANAG, Olomouc, 2005, str. 11.

⁷ Tamtéž.

⁸ Tamtéž.

2 Občanské sdružení jako nezisková organizace

„Jedním z podstatných rysů počátku 90. let 20. století, související s celospolečenskými změnami v celé střední a východní Evropě, bylo formování (někdy též znovuoobnovení) rozdílných dobrovolných občanských aktivit, působících ve všech sférách života, jež souvisejí s vytvářením standardní demokratické společnosti.“⁹

Neziskový sektor zaznamenal po roce 1989 v Československu a později v České republice rychlý vývoj. Právní úprava organizací neziskového sektoru v ČR byla však v tomto období značně roztržštěná a dlouho neměla žádné souhrnné právní vymezení. Situace se zlepšila se vznikem nového zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů.

Neziskové organizace jsou ty organizace, instituce a zařízení, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Jsou zakládány za účelem provozování činnosti ve prospěch toho, kdo měl zájem na jejich zřízení. Tedy jinak řečeno, vznikají na základě existujícího veřejného zájmu a potřeb.

Jejich hlavním cílem tedy není dosahování finančního zisku, ale uspokojování právě veřejných zájmů a potřeb.

Užitek z činnosti neziskové organizace má tedy vždy širší vymezená skupina lidí. Ať už jsou to lidé s nějakým postižením, obyvatelé měst či obcí nebo děti.

„Typické právní formy neziskových organizací v ČR jsou: občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, družstva zřízená k neziskovým účelům, zájmová sdružení, církevní a náboženské společnosti.“¹⁰

„Tyto organizace vytvářejí tzv. občanský (jinak též „neziskový“ či „třetí“) sektor a ve společnosti vyplnily prostor, v němž zcela či jen zčásti nahradily péči státu zejména v sociální, humanitární a kulturní oblasti.“¹¹

Občanské sdružení patří mezi nestátní neziskové organizace. Jak již bylo uvedeno výše, je to nejčastější právní forma neziskové organizace v České republice.

⁹ *Občanský sektor. Fakta pro každého.* Malá ediční řada ICN, svazek 3, Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, Praha 1, 1998, str. 4.

¹⁰ *Odpovědi na otázky: Neziskový sektor v ČR.* Malá ediční řada ICN, svazek 1, Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, Praha 1, 1997, str. 4.

¹¹ *Občanský sektor. Fakta pro každého.* Malá ediční řada ICN, svazek 3, Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, Praha 1, 1998, str. 4.

V další části práce chci jen stručně charakterizovat i další typické právní formy nevládní neziskových organizací v ČR.

„*Obecně prospěšnou společnost* (dále jen OPS) může založit kterákoliv fyzická či právnická osoba sepsáním zakladatelské smlouvy. Zákon vymezuje postavení orgánů společnosti a stanovuje, že OPS může sama podnikat a taktéž je povinna zveřejnit výroční zprávu se stanoveným obsahem. To zajišťuje potřebnou možnost kontroly.“¹²

„OPS je subjektem poskytujícím obecně prospěšné služby všem za stejných podmínek. Zisk nemůže být přerozdělován mezi zakladatele nebo zaměstnance, používá se na financování dalších aktivit společnosti.

Právní úprava pro OPS je uvedena v novele zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech (zákon č. 208/2002), který nabyl účinnost 1.1.1996.“¹³

„*Nadace* je účelové sdružení majetku zřízené za účelem dosahování obecně prospěšného cíle. Nadační příspěvky se poskytují z výnosů nadačního jmění a ostatního majetku nadace.

Právní úpravu pro nadace lze nalézt v novele zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech (zákon č. 210/2002 Sb.).“¹⁴

„*Nadační fond* je účelové sdružení majetku zřízené za účelem dosahování obecně prospěšného cíle. Nadační fond nezřizuje nadační jmění a pro dosažení účelu smí použít veškerý svůj majetek.

Právní úprava pro nadační fondy je zakotvena v novele zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech (zákon č. 210/2002 Sb.).“¹⁵

¹² *Odpovědi na otázky: Neziskový sektor v ČR*. Malá ediční řada ICN, svazek 1, Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, Praha 1, 1997, str. 4.

¹³ Gregorová, S., publikováno ve společenství vita, <http://www.vitaova.cz/>. 24.září 2004. (datum stažení 9.října 2008).

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ Tamtéž.

„*Církevní a náboženské organizace* tvoří právnické osoby. Těmito právnickými osobami může být např. orgán církve a náboženské společnosti nebo i jiná církevní instituce. Tuto instituci tvoří osoby, které se hlásí k církvi nebo ji tvoří náboženské společnosti založené za účelem vyznání náboženské víry.“¹⁶

Příkladem takových právnických osob mohou být například charitativní organizace, ale i farnosti, biskupství atd.

„Tyto organizace se se svým posláním a aktivitami staly významnou součástí naší formující se občanské společnosti.“¹⁷

¹⁶ *Odpovědi na otázky: Neziskový sektor v ČR*. Malá ediční řada ICN, svazek 1, Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, Praha 1, 1997, str. 5.

¹⁷ *Tamtéž*.

3 Neziskové organizace působící v Ostravě v oblasti volného času pro děti a mládež

V době, kdy vzniklo občanské sdružení Happy life, existovaly v Ostravě již jiné neziskové organizace věnující se volnočasovým aktivitám pro děti a mládež.

„Zakladatelé sdružení Happy life založili toto sdružení především proto, že i když v této oblasti existovalo a existuje mnoho občanských sdružení, málokteré z nich je širší veřejnosti známé. Na druhou stranu, pokud v Ostravě existuje dobré občanské sdružení, funguje jen v Ostravě a okolí. A to je právě to, v čem se Happy life chtělo lišit od ostatních občanských sdružení v Ostravě,“ uvedl pan Toušovský.¹⁸

Happy life je totiž odlišné v tom, že chce pomáhat po celé České republice, nejen v Ostravě nebo v jiném krajském městě. Chce mít v každém kraji své koordinátory, kteří budou příslušnou oblast monitorovat.

Formu občanského sdružení si členové Happy life zvolili proto, že to je nejsnadnější způsob, jak založit svým způsobem „firmu“ a začít hned něco dělat.

„Kdybychom zakládali jiný typ, bylo by to pro nás těžší a navíc i nákladnější. Samozřejmě pokud se Happy life dostane do fáze, kdy začne vydělávat peníze, uvažujeme o předělání Happy life na veřejnou obchodní společnost, ale to je ještě zatím v nedohlednu,“ uvedl pan Toušovský.¹⁹

V době založení Happy life existovaly v Ostravě například občanské sdružení Duha, občanské sdružení Fides, Středisko volného času Ostrava, TOM BVÚ – centrum pro volný čas dětí a pomoc mládeži a YMCA – Poruba atd.

V této kapitole chci přestavit alespoň některé z nich, které se zabývají stejnou nebo podobnou činností jako Happy life.

Jedním z těchto sdružení je občanské sdružení *Duha*, které již od roku 1989 nabízí dětem a mládeži volnočasové aktivity nejrůznějšího druhu, a to především na principech zážitkové pedagogiky.

Duha je postavena na svobodné vůli členů rozhodnout se, jakými volnočasovými aktivitami pro děti a mládež se budou zabývat. Tyto aktivity jsou velmi pestré a může jimi být např. turistika a táboření, vodáctví, outdoorové aktivity, cyklistika, výtvarné

¹⁸ Korespondence s panem Toušovským ze dne 12. října 2009.

¹⁹ Tamtéž.

činnosti, divadlo, deskové hry, mezinárodní výměny, podpora dobrovolnictví, participace a jiné.

Jejím posláním je všestranný a harmonický rozvoj osobnosti, jak sami uvádějí. „Sdružení Duha má více než 4 000 členů v devadesáti základních člancích působících ve všech krajích České republiky, kteří se starají o toto poslání.“²⁰

Občanské sdružení Duha má své hlavní sídlo v Praze. V Ostravě má dvě svá zastoupení. Z nich první má název Duha Morawia a druhé Duha Šejdíři. Obě tato zastoupení sídlí v Ostravě – Bělském Lese.

Obrázek č. 8

Duha je velice úspěšná i v projektech pro děti a mládež z dětských domovů, v programech pro neorganizované děti a mládež, v podpoře participace dětí a mládeže, rozvíjení dobrovolné služby a ve zprostředkování workcampů pro mladé lidi.

„Duha má významné postavení v českých i mezinárodních organizacích, zejména NFI (Mezinárodní přátelé přírody) a IYNF (Mezinárodní mladí přátelé přírody) a ČRD (Česká rada dětí a mládeže).

Členové duhy, kteří se nazývají Duháci, se scházejí jednou ročně na valné hromadě, která se nazývá Velká Duha.“²¹

Název tohoto občanského sdružení znamená nejen pestrost barev, ale i názorů a ideálů, které existují vedle sebe a která se vzájemně tolerují a respektují, tak jak uvádějí samotní členové sdružení.

Tak jako sdružení Happy life, má i sdružení Duha své programy. Tyto programy nazývané Duhové programy jsou zajímavé tím, že nabízejí možnosti členům i nečlenům Duhy. Těmito programy jsou Trochu jinak, Participace, Zámeček a program Vzdělání a bezpečnost především.²²

²⁰ <http://www.duha.cz/>. (datum stažení 23.zář 2009, poslední aktualizace 12.října 2009).

²¹ Tamtéž.

²² Tamtéž.

Dalším občanským sdružením působícím v Ostravě je občanské sdružení *Fides*, které bylo založeno 17. února 1995 a sídlí na ulici Dušní 8 v Ostravě – Vítkovicích. Sdružuje studenty a pedagogy AHOL – Střední odborné školy s.r.o., AHOL – Vyšší odborné školy o.p.s., AHOL – Střední školy gastronomie, turismu a lázeňství a Lingvy – soukromého gymnázia. Přibližně má tak toto sdružení asi 800 členů.

Svou činností je sdružení *Fides* podobné jako sdružení *Happy life*. Zaměřuje se na účelné využívání volného času mládeže a s tím souvisí i snižování kriminality, drogových závislostí a jiných negativních jevů, které na mladé lidi mohou působit.

Ve své činnosti se *Fides* zaměřuje především na vytváření podmínek a podporu sportovních, kulturních a jiných aktivit mládeže v jejich volném čase, dále na podporu talentovaných studentů při jejich účasti na soutěžích, praxích a stážích a v neposlední řadě také na navazování a upevňování zahraničních vztahů a vzájemné výměnné pobyty českých i zahraničních studentů.

Tak jako *Happy life* nemá ani sdružení *Fides* žádné placené zaměstnance. Výkonný výbor sdružení tvoří dobrovolníci a pedagogové škol bez nároku na odměnu. Členové sdružení platí pouze členský příspěvek a to 50 Kč ročně.

„Od roku 1995, kdy bylo sdružení *Fides* založeno, získalo řadu dotací z domácích i zahraničních zdrojů. Díky těmto dotacím může tak sdružení realizovat řadu úspěšných akcí pro jejich členy jako např. mezinárodní setkání studentů čtyř sousedních států „Společně v Evropě“, pravidelné reciproční výměnné pobyty českých a německých studentů, společné projekty s polskými partnery, vodácké tábory apod.“²³

Dalším z občanských sdruženích působících v Ostravě, je občanské sdružení *Dětský tábor A je to*. Toto sdružení je velmi mladé, vzniklo 27. března 2008 a sídlí na ulici Šamanova 6 v Ostravě – Zábřehu. Svou činnost, spočívající v pořádání dětských táborů, má obdobnou jako *Happy life*.

Toto sdružení chtělo zkvalitnit svou práci, ale jeho členové pochopili, že bez financí je to velmi těžké. Proto se rozhodli založit své občanské sdružení a jako nezisková organizace zažádat Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy o dotaci, aby mohli pořádat různé akce a tábory pro děti a jejich rodiče to nebude stát příliš peněz.

²³ <http://www.ahol.cz/>. (datum stažení 12. října 2009, poslední aktualizace 12. října 2009).

Členem sdružení se může stát kdokoli, kdo chce využívat akcí a výletů pořádaných sdružením. Stačí zaplatit pouze členský roční poplatek 100 Kč. Všichni členové sdružení mohou automaticky využívat všech slev na akce a výlety, které jsou během roku pořádané.²⁴

Obrázek č. 9

Dalším občanských sdružením působící v Ostravě je občanské sdružení *NADĚJE pro všechny*, které vzniklo 25. října 2007, tedy asi 4 měsíce po vzniku Happy life o.s a sídlí na ulici Františka Formana 242/41 v Ostravě – Dubině.

Toto sdružení se zaměřuje také na práci s dětmi a mládeží, ale oproti Happy life se toto sdružení zaměřuje na práci s osobami se zdravotním postižením. V tomto sdružení se jeho členové snaží vytvářet podmínky pro jejich plnou integraci do společnosti. K tomu členům sdružení slouží především volnočasové aktivity, tábory, víkendové pobyty, výlety, kulturní a sportovní akce, na kterých je zajištěn program jak pro zdravé děti, tak i pro děti se zdravotním handicapem.

Sdružení Naděje pro všechny chce právě těmito činnostmi smysluplně vyplnit volný čas dětí se zdravotním postižením a tím zároveň pomoci i jejich rodinám.

Sdružení tvoří tým, který je složen ze zkušených členů, kteří již v minulosti pracovali v jiných sdružení s podobnou činností a zaměřením. Rovněž mají zkušenosti se zdravotně handicapovanými, neboť někteří členové sdružení sami vychovávají děti se zdravotním postižením.

Toto sdružení také nemá své zaměstnance, veškerou činnost zajišťují rodiče zdravotně handicapovaných dětí, dobrovolníci a studenti ve svém volném čase. Stejně

²⁴ <http://www.taborajeto.cz/>. (datum stažení 23.září 2009, poslední aktualizace 12.října 2009).

jako členové sdružení Happy life, tak i členové sdružení Naděje pro všechny dělají vše bez nároku na finanční odměnu a ze své osobní vůle. Jejich činnost je stejně jako činnost Happy life závislá na podpoře členů sdružení, sponzorů a dotacích.²⁵

²⁵ <http://www.nadejepro vsechny.cz/>. (datum stažení 23.zář 2009, poslední aktualizace 12.října 2009).

4 Občanské sdružení Happy life – obecné představení

V této části své práce stručně představuji konkrétní občanské sdružení, které jsem si vybrala – sdružení Happy life.

Sdružení Happy life mělo svého předchůdce ve sdružení nesoucím název *Vydavatelství pro distribuci a pomoc handicapovaným*, které bylo založeno 29. března 2006 v Ostravě.

Toto sdružení se však po asi roční činnosti rozpadlo.²⁶ Vzniklo sdružení nové, které bylo přejmenováno na občanské sdružení *Happy life, o.s.* Toto nové sdružení uvádí datum svého vzniku 4. června 2007 a sídlí na ulici Lumírova 7 v Ostravě Výškovicích.²⁷

Jelikož sdružení Happy life vzniklo rozpadem sdružení VDPH, převzalo Happy life po VDPH také jeho identifikační číslo. Proto v seznamu občanských sdružení na internetových stránkách Ministerstva vnitra České republiky, má sdružení Happy life uvedeno jako den svého vzniku datum 29. březen 2006.²⁸

Název *Happy life o.s.* napadl pana Toušovského. V českém překladu znamená „Šťastný život“.

„Tím jsem chtěl naznačit, že je pro nás důležité dopřát dětem šťastný život. Do anglického znění jsem název dal proto, že jsem si uvědomil, že v ČR v současné době jsou v popředí a viditelnější zejména organizace s anglickými názvy a dále mi připadá anglický název i lepší než ten český. Může se stát, ale v současné době to v plánu nemáme, že se v budoucnu rozhodneme proniknout i na zahraniční trh neziskových organizací a s anglickým názvem to bude mnohem jednodušší,“ uvedl pan Toušovský.²⁹

Podle slov pana Toušovského se Vydavatelství pro distribuci a pomoc handicapovaným rozpadlo z toho důvodu, že každý ze zakladatelů tohoto sdružení měl jiný názor na to, na co by mělo být sdružení zaměřeno a jaká by byla jeho činnost.

Ve stanovách každého občanského sdružení je nutno uvést jeho činnost. Změna nebo jakékoliv doplnění činnosti je nutno oznámit ministerstvu vnitra jako změnu stanov občanského sdružení. Tato změna opět podléhá schvalováním a kontrolami

²⁶ Ukotveno v §12 odst. 1a zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁷ <http://www.happycr.eu/>. (datum stažení 26. listopadu 2008, poslední aktualizace 9. září 2009).

²⁸ <http://www.mvcr.cz/>. (datum stažení 12. září 2009, poslední aktualizace 8. listopadu 2009).

²⁹ Korespondence s panem Toušovským ze dne 20. srpna 2009.

příslušnými pracovníky ministerstva, zda-li tato změna je v souladu s platnými právními předpisy a vyhláškami pro činnost občanských sdružení.

Ministerstvo buď tuto žádost do 30 dnů schválí, nebo ji vrátí s tím, že jsou v těchto změnách nedostatky. Tudiž je to stejně složitý proces, jako by se zakládalo nové občanské sdružení.³⁰

Po dlouhé době hledání společných kompromisů se zakladatelé nakonec rozhodli svou činnost ukončit. Pan Toušovský se rozhodl v této oblasti setrvat, ale již pod novým názvem Happy life, o.s..

Vydavatelství pro distribuci a pomoc handicapovaným se také zabývalo charitativními akcemi, ale trochu jiného typu než Happy life. Obecná činnost zůstala stejná (charita), ale se vznikem Happy life bylo přidáno i zaměření na volnočasové aktivity pro děti apod.³¹

Vydavatelství pro distribuci a pomoc handicapovaným a Happy life si nejsou v ničem podobné.

Happy life, o.s. se již od počátku svého zaměření specializuje na charitativní akce a dále na volnočasové aktivity pro děti a mládež, např. pořádání dětských dnů, letních táborů atd.

Svou činnost startovalo Happy life v Ostravě, jak již bylo uvedeno, a postupně se snažilo pokrývat Moravskoslezský kraj.

V průběhu roku 2007 se tým Happy life zaměřoval zejména na dodělávání interních systémů, struktur a na plánování zahájení veřejné komunikace v roce 2008. Během krátké existence se tak tým Happy life rozšiřoval a celkově se tak plnily plány, které byly pro rok 2007 stanoveny.

V roce 2008 se Happy life zabývalo rozšiřováním marketingových aktivit jako např. tvorbou webových stránek, tiskem vlastních letáků, promo akcemi apod. Tyto marketingové aktivity byly propojeny s tehdy nově otevíraným rekreačním střediskem Koliba Bozěňov, zejména vzájemná marketingová podpora na letácích rekreačního střediska a občanského sdružení.

Dále v tomto roce uspořádalo sdružení svou první samostatnou charitativní akci Beats for Kids. V létě sdružení uspořádalo dva turnusy letního tábora v již zmiňovaném rekreačním středisku. Na přelomu podzimu a zimy sdružení žádné akce pro veřejnost nepořádalo.

³⁰ Korespondence s panem Toušovským ze dne 7.června 2009.

³¹ Korespondence s panem Toušovským ze dne 20.srpna 2009.

Konec roku byl věnován studentům, kteří měli zájem vypracovat o sdružení bakalářské práce nebo jim byla umožněna praxe ve sdružení apod.

V roce 2009 sdružení uspořádalo v rekreačním středisku Koliba Bozěňov Velikonoční dětský den, v květnu proběhla charitativní akce „poMOc snů“ v Olomouci, dále dětské dny v Praze v rámci projektu „Dobří sousedé“ a následně jeden turnus letního tábora. Na podzim a zimu tohoto roku jsou přichystané akce pro děti, např. vítání zimy nebo Mikulášská akce pro děti.³²

V roce 2009 se sdružení dařilo proniknout jeho činností i do Olomouckého kraje. Během roku 2010 by sdružení chtělo pokrýt ještě kraj Jihomoravský. Postupem času tak chce svou činností obsadit všechny kraje v České republice.

Sdružení si představuje, že v každém krajském městě bude jeden manažer zastoupení, který bude mít zodpovědnost za činnost a akce Happy life v dané oblasti a bude zodpovídat a vést tým, který se na těchto akcích podílí.

Veškerá tato zastoupení budou propojená s centrálou, která je v současné době přemístěna z Ostravy do Olomouce.

Sdružení tak vytvoří centrální systém řízení a kontroly a vytvoří silná regionální zastoupení. Takovým způsobem chce být samozřejmě co nejbližší lidem, pro které realizuje a tvoří projekty.

Sdružení také ale myslí na dlouhodobé plány. Jak se vyjádřil pan Toušovský, v budoucnu by Happy life, o.s. mělo mít takovou svou „sestřičku“.

Touto „sestřičkou“ měl pan Toušovský na mysli personální agenturu, která bude nabízet firmám i lidem různé typy školení, jako například základní znalosti z PC, výuka PC programů, zlepšení komunikace, zvládnutí stresových situací apod. Dále se personální agentura stane prostředníkem mezi zaměstnavateli a lidmi. To znamená, že zaměstnavatelům bude nabízet služby personální poradenství i s následným výběrem zaměstnanců a brigádníků a lidem bude nabízet zaměstnání, zvyšování kvalifikace apod.³³

Sdružení Happy life plánuje, že by tato personální agentura byla s ním propojena. Toto propojení se sdružením by měl vyjadřovat i samotný název agentury, který není ještě přesně stanoven, ale základní název zůstane stejný, tedy Happy. Neoficiální verzí názvu personální agentury je návrh Happy job.

³² Korespondence s panem Toušovským ze dne 20.srpna 2009.

³³ Korespondence s panem Toušovským ze dne 5.března 2009.

Založení personální agentury je důležité z hlediska výnosů, které samozřejmě poputují na provozní podporu Happy life, s čímž sdružení do budoucna počítá.

Dále je dalším hlavním důvodem činnost vzdělávání a kurzů, na kterou se chce sdružení také zaměřit. Personální agentura je pro tuto činnost nejlepším nástrojem. V současné době probíhají kalkulace, kde se propočítávají náklady na založení této agentury a dále předpokládané výnosy, které by z této činnosti mohly být.³⁴

Happy life mělo ke dni 26.11.2008 následující hlavní pracovníky a i nadále se snaží svůj tým rozšiřovat o nové spolupracovníky. Občas pro sdružení pracují i dobrovolníci, především z řad studentů.

Hlavním a zakládajícím členem sdružení je pan Lukáš Toušovský, který má ve sdružení funkci výkonného ředitele (executive director). Dalším členem je Michal Cinkl, který je asistentem výkonného ředitele (staff manager) a současně je personálním ředitelem. Manažerkou zastoupení pro Moravskoslezský kraj je Monika Černá (manager district agency). Posledním z hlavních členů je Jan Korneta, který je IT specialista a současně je správcem webových stránek.³⁵

³⁴ Korespondence s panem Toušovským ze dne 20.srpna 2009.

³⁵ Korespondence s panem Toušovským ze dne 5.března 2009.

5 Důvody pro založení občanského sdružení a motivace zakládajícího

V této kapitole a podkapitolách se věnuji důvodům, proč a jak založit občanské sdružení, což vyplývá i ze samotného názvu kapitoly.

Co je vše nutné k registraci, kdo může občanské sdružení založit, jaké body musí obsahovat stanovy občanského sdružení, které jsou považovány za hlavní dokument. V druhé podkapitole je popsána motivace pana Toušovského, proč chtěl založit své občanské sdružení a co jej k tomu vedlo.

5.1 Důvody pro založení občanského sdružení

Mezi nejčastější důvody, proč založit právě občanské sdružení, patří tyto:

Je výhodné se spojit s lidmi, kteří mají a sledují stejný cíl. Hlas takto vytvořené skupiny může obecně mít větší váhu než pouze hlas jednotlivce. Nemusí to však platit ve všech případech. Občanské sdružení se například mohou za určitých podmínek stát účastníky správního řízení, v němž se rozhoduje o velkých investičních projektech.

"Občanské sdružení je na rozdíl od jiných institucí osvobozeno od některých správních poplatků. Toto osvobození je stanoveno v zákoně č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích.

Zákon nestanovuje osvobození občanských sdružení paušálně, ale v sazebníku, který je přílohou zákona, u jednotlivých položek: položka 3 (pořízení kopie úředních dokumentů), položka 4 (ověření úředních dokumentů), položka 5 (ověření podpisu), pol. 119 (výpis z katastru nemovitostí, kopie katastrální mapy apod.). položka 120 (podání návrhu na zahájení řízení o povolení vkladu do katastru nemovitostí apod.).³⁶

Další a, myslím si, že opravdu velkou výhodou je také skutečnost, že občanské sdružení může získávat nejrůznější granty na podporu své činnosti. Tyto granty mohou být jak od soukromých dárců tak od nadací, malých firem či velkých podniků, mezinárodních institucí či českých ministerstev.³⁷

³⁶ <http://www.obcan.ecn.cz/>. (datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

³⁷ Tamtéž.

5.2 Motivace zakládajícího člena

Myšlenka založit občanské sdružení napadla Lukáše Toušovského již během studia na střední škole, kdy se zabýval mimoškolními aktivitami, např. vydáváním školního časopisu, spoluprací s občanským sdružením Píšťalka a koordinací prodeje dárkových předmětů v rámci tohoto občanského sdružení apod.

Tehdy si sám řekl, proč by nemohl mít své vlastní občanské sdružení, proč nebýt lepší než ostatní, proč nepomáhat sám za sebe, proč nebýt více vidět než ostatní jeho vrstevníci.

„A tak jsem v té době oslovil další své dva kamarády, kteří mimochodem měli velké sociální cítění, zda-li by se mnou občanské sdružení nechtěli založit. Tato nabídka je oslovila, a tak jsme šli do toho,“ říká Toušovský.³⁸

Pronásledovaly je velké starosti, protože, jak sami zjistili, založit občanské sdružení není zrovna jednoduchá věc. Nicméně několikátýdenní komunikace s ministerstvem vnitra, finančním úřadem a jinými institucemi jim dala takový výsledek, že vzniklo jejich občanské sdružení, tehdy pod názvem Vydavatelství pro distribuci a pomoc handicapovaným (VDPH).

Přesto, že už měli založené své občanské sdružení, nadále setrvali i ve spolupráci s občanským sdružením Píšťalka a částečně převzali jejich činnost na Severní Moravě. Pokus o další akce byl v následujících měsících bohužel neúspěšný. Podle slov pana Toušovského se tak stalo špatnou marketingovou strategií a neshodou zakládajícího týmu VDPH.

Poté tedy došlo k rozpadu tohoto sdružení a vzniklo sdružení nové, již pod názvem Happy life o.s., které je v současné době v dobrém vývoji a je veřejnosti částečně známé.

„Čeká nás ovšem velký kus práce k tomu, aby si lidé řekli: ‘To jsou ti z Happy life, ti kteří pomáhají tam, kde je potřeba’. A věřím, že v Happy life to dokážeme,“ dodal Toušovský.³⁹

³⁸ Informace z osobního setkání s panem Toušovským dne 24.února 2009.

³⁹ Tamtéž.

5.3 Založení občanského sdružení

Jestliže se v blízkosti něčího domova, v jeho okolí něco nelíbí a chtěl by se ve veřejné sféře zasadit o změnu nebo prosadit něco důležitého, nejspíše k tomu potřebuje nejen silnou a pevnou vůli, ale také silného spojence (např. vlivné známé či dobrého právníka).

S nápadem prosadit se ve veřejné sféře přišel i pan Toušovský. Založit si „své“ občanské sdružení ho napadlo poté, co již s jedním úspěšně spolupracoval. V této době si uvědomil, že chce být více na očích veřejnosti, chce být lepší než ostatní lidé a chce pomáhat také sám za sebe.

„Mě a mé zakládající kolegy napadla myšlenka pomáhat lidem už na střední škole. Chtěli jsme ovšem založit takovou organizaci, která se bude zaměřovat na více aktivit, které během své existence budeme stále rozšiřovat a zdokonalovat. Těmito aktivitami jsme mysleli především charitativní akce a volnočasové aktivity pro děti a mládež.

Chtěli jsme a i nadále usilujeme o to, aby se značka Happy life v budoucnu promítla v očích obyvatel celé ČR s takovou myšlenkou, že chceme dosáhnout toho, abychom byli známí do takové míry, jako např. Nadace Terezy Maxové nebo Kapka Naděje Venduly Svobodové. Start se nám vydařil a nyní používáme takové marketingové a organizační nástroje, abychom tohoto cíle dosáhli co nejdříve,“ uvedl pan Toušovský.⁴⁰

Kromě již zmíněných cest existuje ještě i další cesta, a to taková, při které je výhodné se při prosazování vlastních zájmů spojit s dalšími občany, kteří mají stejné nebo obdobné názory či zájmy. Nejenže na prosazování těchto společných názorů nebude člověk sám, ale pozná také nové lidi a třeba své nápady či zájmy ještě rozšíří a společnými silami zdokonalí. Výsledkem takového účelového či zájmového spojení může být právě vznik občanského sdružení.

Proto se i pan Toušovský svěřil se svou myšlenkou dvěma svým dobrým kamarádům a společně se rozhodli založit občanské sdružení, aby mohli prosazovat své vlastní zájmy. „O založení jiné formy organizace jsme neuvažovali, neboť občanské sdružení pro nás bylo jedním z nejjednodušších způsobů,“ sdělil pan Toušovský.⁴¹

⁴⁰ Korespondence s panem Toušovským ze dne 5.března 2009.

⁴¹ Tamtéž.

Podle § 1 odst. 1 zákona o sdružování občanů mají občané právo svobodně se sdružovat a k výkonu tohoto práva není třeba povolení státního orgánu. Nutná je pouze registrace.

Občané tak mohou zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení, jakož i odborové organizace a sdružovat se v nich, jak je stanoveno v § 2 odst. 1 zákona o sdružování občanů.

„Mezi občanská sdružení patří také odborové organizace, zahrádkáři, tělovýchovné jednoty, rybářské spolky, chovatelé, včelaři, Český svaz žen, Český červený kříž (podle zákona č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži, ve znění pozdějších předpisů; i Červený kříž má postavení a oprávnění národní společnosti podle Ženevských úmluv a poskytuje služby přesně vymezené zmírněným zákonem), myslivecká sdružení a Český myslivecký svaz (podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje souhrn práv a povinností týkajících se ochrany, chovu, lovu a využívání honebních pozemků k těmto účelům), obce – Obec architektů, Obec moravskoslezských spisovatelů, Asociace muzeí a galerií a Rada státních galerií.“⁴²

Občanské sdružení Happy life není žádnou z těchto organizací. Tím mám na mysli, že není např. spolkem, svazem, hnutím ani odborovou organizací.

V § 6 odst. 2 zákona o sdružování občanů se říká, že občanské sdružení mohou založit nejméně tři občané České republiky, z nich alespoň jeden je starší 18 let. Happy life také založili tři občané České republiky, z nichž starší 18 let byl pouze pan Toušovský, ostatní členové byli mladší. To je také jeden z hlavních důvodů, proč je pan Toušovský pokládán za zakladatele sdružení.

Tito občané vytvoří tzv. přípravný výbor, který vypracuje stanovy sdružení a podá návrh na registraci. K návrhu pak připojí dvojí vyhotovení stanov. Sídlo, název, orgány a činnost občanského sdružení jsou vymezeny stanovami.

Za podání návrhu se nevybírání žádný správní poplatek.⁴³ Tedy ani Happy life žádný správní poplatek za svůj návrh registrace a její přijetí neplatilo.

Happy life mělo své stanovy vytvořené současně s registrací. Tyto dva dokumenty poté zaslali na Ministerstvo vnitra České republiky ke schválení.

⁴² Růžičková, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. ANAG, Olomouc, 2005, str. 12.

⁴³ Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti., Hradec Králové, vydání 1, 2000, str. 6.

(pozn. Ministerstvo vnitra stanov jednou vrátilo k opravě, asi dva body ve stanovách měli členové chybně napsané. Jednalo se o administrativní chyby. Po dalším odeslání bylo již vše v pořádku.)

Jakmile dostali potvrzení stanov a doklad o registraci sdružení, bylo potřeba založit firemní účet. Ten si zvolili u GE Money Bank. Asi po roce však přešli k ČSOB, a.s., která má produkt určený přímo pro neziskové organizace. Po založení účtu bylo potřeba Happy life ještě registrovat na finančním úřadě.

„Hospodaření sdružení členů se řídí obecnými předpisy a vše, co není právně upraveno, je nutné také zakotvit do stanov.

Postavení členů sdružení není totéž, co postavení zaměstnanců, což působí problematicky především v možnosti vyplácet členům odměny a náhrady. V takovém případě nelze hledat pomoc jinde než opět ve stanovách.“⁴⁴

„Občanská sdružení mohou v ČR zakládat také cizinci. V tom se občanská sdružení liší od politických stran a hnutí, která mohou zakládat pouze občané ČR.

Přípravný výbor podává návrh na registraci, přílohou návrhu jsou dva stejnopisy navržených stanov.

Návrh na registraci musí podle § 6 odst.2 zákona o sdružování občanů obsahovat:

- jména, příjmení, data narození a bydliště členů přípravného výboru,
- rodná čísla členů přípravného výboru (rodné číslo nelze nahradit datem narození člena výboru),
- podpisy členů přípravného výboru,
- údaje, kdo z členů přípravného výboru starších 18 let je zmocněncem oprávněným jednat jménem přípravného výboru,
- text stanov ve dvou vyhotoveních

Návrh musí podepsat všichni členové přípravného výboru, přičemž podpisy členů nemusí být úředně ověřeny.“⁴⁵

⁴⁴ Růžičková, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. ANAG, Olomouc, 2005, str. 11,12.

⁴⁵ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 6.

Základním dokumentem občanského sdružení jsou *stanovy*, které před svým vznikem musí vytvořit každé občanské sdružení. K návrhu na registraci se připojují stanovy ve dvojím zhotovení a spolu s registrací se podávají na Ministerstvo vnitra ČR, jak jsem již zmínila.

Prvním z důležitých bodů, který musí být ve stanovách uveden, je *název sdružení*, tedy Happy life o.s. Název právnické osoby musí být určen již při jejím zřízení. Toto ustanovení se vztahuje na všechny právnické osoby, tedy i na občanská sdružení.

Zákon o sdružování občanů v § 6 odst. 4 stanovuje pouze, že „název sdružení se musí lišit od názvu právnické osoby, která již vyvíjí činnost na území České republiky.“⁴⁶

To tedy znamená, že název sdružení musí od července 2006 obsahovat označení občanské sdružení nebo zkratku o.s. Stávající sdružení musí provést změnu do 3 let - tedy do července 2009. Tuto změnu muselo provést i Happy life.

Na právní úpravu názvu občanského sdružení se však vztahují i jiné právní předpisy. V názvu občanského sdružení tak nesmí být podle § 19b odst. 1 občanského zákoníku „použity výrazy vyhrazené pro určité typy subjektů (např. banka, advokát, investiční společnost, zoologická zahrada) ani nesmí být název klamavý a vzbuzovat například dojem, že jde o obchodní společnost (zkratka s.r.o., a.s.).“⁴⁷

Druhým z bodů stanov je *sídlo sdružení*. Sdružení Happy life má své sídlo na ulici Lumírova 7 v Ostravě Výškovicích.

V zákoně o sdružování občanů nejsou k sídlu sdružení uvedeny žádné další podrobnosti. Sídlo musí být určeno adresou, kde právnická osoba sídlí skutečně, tedy místem, kde je umístěna její správa a kde se veřejnost může s právnickou osobou stýkat. Sídlo musí být stejně jako název sdružení určeno již při zřízení sdružení.

„Pokud sdružení uvádí jako své sídlo jiné místo než své sídlo skutečné, může se každý dovolat i skutečného sídla. V občanském zákoníku je zakotveno tzv. sídlo reálné (sídlem právnické osoby je její skutečné, faktické sídlo, tedy místo, kde se nachází její správa).“⁴⁸

⁴⁶ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁷ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 6.

⁴⁸ Tamtéž.

To tedy znamená, že sdružení musí uvádět své skutečné sídlo, a musí tak učinit při jakémkoliv styku s třetí osobou (nejen při vzniku sdružení nebo při registraci).

„Sdružení musí mít k nemovitosti, kde se nachází jeho sídlo, užívací titul, tedy právní důvod, na základě kterého nemovitost užívá. Tímto titulem může být vlastnictví předmětné nemovitosti, nájemní vztah nebo podnájem. Nájemní vztah vzniká na základě nájemní smlouvy uzavřené mezi sdružením a vlastníkem nemovitosti a podnájem je vztah vzniklý na základě podnájemní smlouvy uzavřené mezi sdružením a nájemcem nemovitosti.

Sídlo sdružení může být v bytě pouze v případě, že je to slučitelné s účelem sdružení a odpovídá to i povaze a rozsahu jeho činnosti. Sdružení však není pro účely registrace Ministerstva vnitra povinno prokázat právní důvod užívání místnosti, do nichž umístilo sídlo (na rozdíl např. do obchodních společností). Doklady potvrzující užívací titul (tedy např. výpis z katastru nemovitostí či nájemní smlouva) se nepřikládají k návrhu na registraci, jak je uvedeno v § 19c občanského zákoníku.⁴⁹

Třetí bod stanov určuje *cíl činnosti sdružení*. Cíl činnosti může být samozřejmě různý a v mezích obecně závazných právních předpisů libovolný. Sdružení se tedy v praxi angažují v širokém spektru činností. Typickými činnostmi jsou aktivity např. ve sportu, kultuře, ekologii, rozličných zájmech a hobby svých členů apod.

Tyto činnosti a jejich cíl, ke kterému sdružení směřuje, musí být uvedeny ve stanovách nebo musí být alespoň stručně popsány.⁵⁰

Čtvrtý bod stanov by měl být zaměřen na *orgány sdružení*. Happy life má jako své orgány sdružení určené statutární orgán a valnou hromadu.

Úprava orgánů sdružení je však velice volná, není nikde žádným způsobem zakotvena a je téměř plně ponechána na vůli sdružení. Proto také mnohá sdružení prakticky kopírují úpravu orgánů obchodních společností (typicky s.r.o.) a ustanovují valnou hromadu členů, dozorčí rady a jednatele sdružení. Časté jsou též členské schůze sdružení.⁵¹

⁴⁹ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 6.

⁵⁰ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 7.

⁵¹ Tamtéž.

Sdružení může tedy prakticky neomezeně, opět při zachování mezí daných obecně závaznými právními předpisy, určit své orgány a vytvářet rady, výbory, sněmy, sjezdy, jednatele, předsedy, prezidenty, vedoucí apod.

„Ve stanovách musí být určen ale způsob ustavování těchto orgánů (volba, jmenování, los, pravidelné střídání) a tedy i délka funkčního období. Musí být určeny orgány a funkcionáři oprávnění jednat jménem sdružení, tedy statutární orgány.

Právní úkony právnické osoby ve všech věcech činí ti, kteří k tomu jsou oprávněni smlouvou o zřízení právnické osoby, zakládající listinou nebo zákonem. Zde platí obdobně to, co bylo uvedeno o ostatních orgánech. Je opět na sdružení, zda bude mít statutární orgán kolektivní či tvořený jednotlivcem, jak bude ustavován, na jak dlouhou dobu, jak bude ukončena funkce.“⁵²

Pokud stanovy neurčují něco jiného, jedná podle § 20 odst. 1 občanského zákoníku jménem sdružení až do vytvoření orgánů uvedených ve stanovách přípravný výbor. S ohledem na minimální zákonnou úpravu lze doporučit podrobnou úpravu orgánů ve stanovách, včetně jejich vzniku, zániku a stanovení způsobu jednání a rozhodování.⁵³

Pátý a předposlední bod stanov by měl obsahovat *ustanovení o organizačních jednotkách sdružení*.

„V rámci občanských sdružení mohou působit organizační jednotky, kluby, oddíly. Existují tři základní koncepce těchto organizačních složek. Tyto organizační složky musí mít ve stanovách uvedeny ustanovení o organizačních jednotkách, jestliže budou jednat svým jménem (a) nebo mohou ve stanovách uvádět ustanovení i o jiných typech organizačních jednotek (b, c):“⁵⁴

- a) „Organizační jednotka občanského sdružení, která má vlastní právní subjektivitu a může v určitých záležitostech (vymezených ve stanovách) jednat vlastním jménem.
- b) Organizační jednotka jako jednotka bez vlastní právní subjektivity, která nemůže, ani omezeně, jednat svým jménem.

⁵² Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 7.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 8.

Úprava tohoto druhu jednotek nemusí být uvedena ve větším množství či pravidelně, je možné postup zřizování, činnost i zánik jednotek samozřejmě upravit. I když to ze zákona o sdružování občanů nevyplývá, lze s ohledem na bezproblémovou registraci MV doporučit ve stanovách výslovně uvést, že sdružení nebude zřizovat jednotky s právní subjektivitou.

- c) Oddíl/ klub je samostatnou právní osobou-občanským sdružením, jeho status je dán vlastními stanovami registrovanými u MV.

Toto občanské sdružení se tak stane členem 'mateřského' sdružení. Stanovy 'dceřiného' sdružení nesmí být v rozporu se stanovami 'mateřského' sdružení. V případě zvolení tohoto postupu je potřeba ve stanovách upravit zejména vznik členství 'dceřiného' sdružení v 'mateřském'. Dále je vhodné upravit postavení členů 'dceřiného' sdružení vůči 'mateřskému' například uvést, že členové 'dceřiného' sdružení se stávají/nestávají členy sdružení 'mateřského'. V praxi je tento model využíván např. občanským sdružením Český svaz tělesné výchovy, který sdružuje další občanská sdružení, např. Českou boxerskou asociaci, Český svaz ledního hokeje atd..⁵⁵

Posledním z bodů stanov jsou *zásady hospodaření sdružení*. Jde o zásady, které bude sdružení při své činnosti dodržovat. Ty musejí být uvedeny ve stanovách a musí tam být zejména uvedeno, jakým způsobem bude sdružení získávat vlastní prostředky: zda je bude získávat darem, vlastní činností nebo z členských příspěvků. Dále musí být uvedeno, na jaké účely smí sdružení tyto prostředky vynakládat. Mohou být i podrobněji upraveny pravomoci jednotlivých orgánů při hospodaření (např. nakládání s částkou vyšší než 10 000 Kč, nakládání s nemovitostmi apod.).⁵⁶

Samozřejmě i Happy life má své zásady při hospodaření. Jsou to především zásady stanovené ohledně možného ukončení sdružení a jak by se rozděloval případně majetek. Za hospodaření v Happy life zodpovídá statutární orgán.

„Formát těchto stanov není ale určen jednotně. Jejich složitost záleží především na předmětu plánované činnosti sdružení a také na složitosti struktury zakládané organizace.

Při přípravě stanov je určitě vhodné využít služeb právníka.⁵⁷

⁵⁵ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 9.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ <http://www.obcan.ecn.cz/>. (datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

6 Proces zakládání

V této kapitole a všech jejích podkapitolách se věnuji samotnému procesu zakládání. Popisuji postup při registraci, jakým chybám se vyhnout, aby registrace nebyla zamítnuta a jaké lhůty se musí dodržet při registraci.

6.1 Registrace občanského sdružení

Občanské sdružení vzniká registrací na Ministerstvu vnitra a současně evidencí na Českém statistickém úřadě, který vede evidenci sdružení.⁵⁸

Návrh registrace je písemný a zasílá se přímo na Ministerstvo vnitra ČR, kde se jím zabývá odbor všeobecné správy, které sídlí na Náměstí Hrdinů 3 v Praze 4. Návrh lze poslat poštovně, není nutná fyzická přítomnost zakladatele. Pokud se jej však rozhodne podat osobně, může tak učinit přímo na podatelně ministerstva.⁵⁹

Tedy i Happy life vzniklo registrací na Ministerstvu vnitra a bylo zaevidováno na Českém statistickém úřadě. Svůj návrh na registraci poslalo poštou.

„Řízení o registraci je zahájeno dnem, kdy dojde ministerstvu vnitra návrh na registraci obsahující všechny náležitosti. Nemá-li návrh uvedené náležitosti a nebo jsou-li v něm údaje neúplné nebo nepřesné, ministerstvo na tuto skutečnost upozorní zmocněnce přípravného výboru nejpozději do pěti dnů od doručení návrhu. Řízení se nezahájí, dokud nebudou odstraněny všechny nedostatky návrhu.“⁶⁰

6.2 Správní poplatky za registraci

Za podání návrhu na registraci sdružení se žádný správní poplatek neplatí. Tedy ani sdružení Happy life za podání návrhu na Ministerstvo vnitra České republiky žádný správní poplatek neplatilo.

⁵⁸ Růžičková, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. ANAG, Olomouc, 2005, str.11.

⁵⁹ <http://www.obcan.ecn.cz/>. (datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

⁶⁰ Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti, Hradec Králové, vydání 1, 2000, str. 6.

6.3 Možné důvody zamítnutí registrace

Tuto podkapitolu do práce zařazuji, jelikož se jedná o součást celé problematiky. Sdružení Happy life se s tímto problémem také setkala a to, když jim Ministerstvo vnitra stanovy jednou vrátilo k opravě, protože dva body ve stanovách byly chybně napsané. Jak již bylo uvedeno výše, nejednalo se o závažné chyby, ale o chyby administrativní. Po úpravě těchto dvou bodů a dalším odesláním bylo již vše v pořádku.

I přesto, že jsou všechny formality pro registraci splněny, může ministerstvo vnitra registraci zamítnout, a to z následujících důvodů:

Jak říká §8 odstavce 1 zákona o sdružování občanů, pokud ze stanov vyplývá, že se *nejedná o občanské sdružení*, ale o politickou stranu, hnutí, o osobu založenou k výdělečné činnosti nebo k zajištění řádného výkonu určitých povolání, profesní komorou, náboženskou společností nebo církev. Stejně tak může ministerstvo registraci zamítnout, pokud stanovy obsahují diskriminující opatření proti členům anebo jsou namířeny proti nečlenům.⁶¹

„Podle §4 zákona o sdružování občanů může být registrace zamítnuta, pokud se jedná o *nedovolené sdružení*, tedy o sdružení, která jsou zaměřena na omezování lidských práv, sledující dosahování svých cílů protizákonnými a protiústavními prostředky, a dále také sdružení, která jsou ozbrojená nebo sdružení, která zřizují ozbrojené složky.“⁶²

„Podle §3 odstavce 1. a 2. zákona o sdružování občanů, nesmí být nikdo nucen ke sdružování, k členství ve sdruženích ani k účasti na jejich činnosti. Každý může ze sdružení svobodně vystoupit a nikomu nesmí být občansky na újmu, že se sdružuje, že je členem sdružení, že se účastní jeho činnosti nebo jej podporuje, anebo že stojí mimo ně.“⁶³

Registrace může být také odmítnuta v případě, že jde o *sdružení nedovolené*, jak říká §4a zákona o sdružování občanů. Jde tedy o takové sdružení, jehož cílem je popírat

⁶¹ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶² <http://www.obcan.ecn.cz/>. (datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

⁶³ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str.10.

nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, rozněcovat nenávisť a nesnášenlivost z těchto důvodů, podporovat násilí anebo jinak porušovat ústavu a zákony.

Podle §4b se nesmí jednat také o sdružení, které sleduje dosahování svých cílů způsoby, které jsou v rozporu s ústavou a zákony České republiky.⁶⁴

V neposlední řadě podle §4c bude registrace odmítnuta, jedná-li se o *sdružení ozbrojené nebo s ozbrojenými složkami*. Za taková se nepovažují sdružení, jejichž členové drží nebo užívají střelné zbraně pro sportovní účely nebo k výkonu práva myslivosti (např. Český svaz myslivosti).

Pokud cíle sdružení jsou v rozporu s požadavky, že sdružení nesmějí vykonávat funkci státních orgánů, bude tato registrace podle §5 zákona o sdružování občanů ministerstvem také zamítnuta. Bude zamítnuta i poté, co zvláštní zákon nestanoví jinak a že nesmějí řídit státní orgány a ukládat povinnosti občanům, kteří nejsou jejich členy.⁶⁵

6.4 Lhůty pro registraci a možnosti odvolání

Pokud ministerstvo nezjistí důvod k odmítnutí registrace, registraci provede do 10 dnů od zahájení řízení. Rozhodnutí doručí zmocněnci přípravného výboru.

Den registrace se vyznačí na to vyhotovení stanov, které se zašle zmocněnci přípravného výboru. Není-li zmocněnci doručeno rozhodnutí o odmítnutí registrace ve lhůtě do 40 dnů od zahájení řízení, sdružení vzniká dnem následujícím po uplynutí této lhůty a tento den je také dnem registrace, jak říká §8 zákona o sdružování občanů.

Proti rozhodnutí o odmítnutí registrace mohou členové přípravného výboru podat opravný prostředek, tedy žalobu k Nejvyššímu soudu ČR, a to nejpozději do 60 dnů ode dne doručení rozhodnutí o odmítnutí registrace. Soud rozhodnutí MV zruší, jestliže nebyly dány důvody k odmítnutí registrace.⁶⁶

⁶⁴ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁵ Tamtéž.

⁶⁶ Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti, Hradec Králové, vydání 1, 2000, str. 7.

Pokud ministerstvo registraci přijme, oznámí podle §9 odstavce 1 zákona o sdružování občanů vznik sdružení, jeho název a sídlo do 7 dnů po registraci Českému statistickému úřadu, který vede evidenci sdružení.

Po úspěšné registraci a přidělení IČ Českým statistickým úřadem svolá přípravný výbor první valnou hromadu. Valná hromada je shromáždění všech členů sdružení, která schválí stanovy a zvolí orgány sdružení. Orgán pověřený jednáním za sdružení pak založí běžný účet a zaregistruje sdružení na finančním úřadě k příslušným daním.

Orgán pověřený jednáním za sdružení prokazuje svoje oprávnění zápisem z valné hromady dokladující volbu a stanovami s vyznačením registrace Ministerstva vnitra České republiky.⁶⁷

6.5 Ustavující členská schůze

Dalším určitě důležitým krokem existence občanského sdružení je svolání členské schůze, kde by mělo proběhnout schválení stanov a volba statutárních orgánů. Až do jejich vytvoření jedná jménem sdružení přípravný výbor, pokud stanovy neurčují něco jiného.

Happy life mělo své stanovy vytvořené současně s registrací a oba tyto dokumenty byly schváleny Ministerstvem vnitra. Po schválení byla svolána členská schůze, kde se volil pouze statutární orgán a plán činnosti na dobu jednoho roku.

Na ustavující členské schůzi by mělo být stanoveno, kdo je v souladu se stanovami zakládajícím členem. V případě Happy life je to pan Toušovský.

„Tento údaj musí být vložen do zápisu. Popřípadě může dojít k přijmutí dalších členů a teprve poté by mělo dojít k volbě orgánů sdružení. Jestliže předsedu volí jiný orgán sdružení než členská schůze (např. výbor), je vhodné, aby tuto volbu provedl okamžitě.

Z takovéto zakládající členské schůze je potřeba udělat pečlivý zápis obsahující podepsanou prezenční listinu. Jestliže proběhne i schůze jiného orgánu sdružení (výboru), pak je potřeba pořídít zápis i z tohoto jednání.“⁶⁸

⁶⁷ Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti, Hradec Králové, vydání 1, 2000, str. 7.

⁶⁸ <http://www.obcan.ecn.cz/>. (datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

6.6 Výdělečná činnost občanského sdružení

Právní řád přímo nezakazuje občanskému sdružení výdělečnou činnost. Tato činnost však nesmí být hlavním cílem sdružení, ale pouze prostředkem k dosažení jeho cíle. Každopádně taková činnost musí být zmíněna ve stanovách.

Výdělečná činnost tedy taktéž není hlavním cílem Happy life, ale provozují ji. Pro různé školy hledají možnosti konání škol v přírodě v různých rekreačních střediscích, za což jim střediska platí.

Pokud by výdělečná činnost naplňovala podmínky živnostenského zákona, musí sdružení získat živnostenské oprávnění, popřípadě splnit další podmínky, které právní řád pro výkon příslušné výdělečné činnosti požaduje.

Typickým příkladem je vydavatelská činnost nebo příležitostný prodej vlastních výrobků.⁶⁹

Záměrem Happy life je to, aby se odlišovalo od ostatních občanských sdružení a aby bylo mezi lidmi známé. Sdružení chce být opravdu jiné než ostatní neziskové organizace.⁷⁰

To se týká i trendu získávání financí. Happy life se nezabývá vydavatelskou činností ani prodejem jakýkoliv předmětů. V současné době je zdrojem příjmů sdružení nový projekt Školy v přírodě. Sdružení si vytváří spolupráci s různými rekreačními středisky, vytváří katalog těchto středisek a potom tento katalog prezentuje školským zařízením a domlouvá tak školy v přírodě, výlety apod. Školám je sdružení schopno nabídnout také kompletní obstarání školy v přírodě, od návrhu programu, dopravy na místo, výběr toho nejvhodnějšího rekreačního střediska až po doplňkovou službu vychovatelů, kteří mohou učitele doprovázet na školu v přírodě a vypomoci s programem. Rekreační střediska tak sdružení Happy life za každou dohodnutou spolupráci se školami vyplatí provizi.

6.7 Účetnictví občanského sdružení

Bude-li mít sdružení nějaký majetek, musí samozřejmě vést účetnictví. Účtovat lze jak jednoduše, tak i podvojně, přechod z jednoho na druhý způsob je možný jen

⁶⁹ Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti, Hradec Králové, vydání 1, 2000, str. 7.

⁷⁰ Informace z osobního setkání s panem Toušovským dne 24. února 2009.

ke konci účetního období, to znamená ke konci roku. Sdružení Happy life používá podvojný účetnictví a používá při tom účetní systém Pohoda.

Sdružení musí vést podvojný účetnictví, jestliže podniká nebo jeho celkové příjmy přesáhly 3. mil. Kč (včetně dotací). V jiném případě smí sdružení vést účetnictví jednoduché.

Jak už to tak bývá, musí mít sdružení nějaké příjmy, aby mělo majetek. K těmto příjmům se váže povinnost podat daňové přiznání. „Finanční úřady požadují, aby se sdružení registrovalo u finančního úřadu jako plátce daně (podle zákona č. 337/1992 o správě daní a poplatků).“⁷¹

6.8 Schůze občanského sdružení a zápisy ze schůzí

Pravidelně, v intervalu podle stanov sdružení, by se měly konat členské schůze, obzvláště má-li být na nich zvolen výbor či jiný orgán oprávněný jednat jménem sdružení. Například má-li výbor jednoroční funkční období, musí být jednou za rok zvolen.

Happy life pořádá členské schůze pouze jednou ročně, kde si vytvoří plán činností a akcí na příští rok. Pokud je to ale nutné, konají se schůze i během roku.

O takové schůzi je potřeba vést pečlivý zápis, jak již bylo řečeno. Součástí či přílohou zápisu musí být i podepsaná prezenční listina. Zápis musí obsahovat označení jednání, z kterého je pořízen; datum, hlavní body, o kterých se jednalo a doslovně/jednoznačně napsaný text bodů, o kterých se rozhodovalo spolu s označením, jestli tyto body byly schváleny či ne, popřípadě záznam o hlasování o těchto bodech (pro/proti/zdrželi se/minimum hlasů potřebných pro schválení).

Tyto zápisy by měly být okopírovány a úředně ověřeny. Na obecních úřadech provádí ověření zdarma, jedná-li se o sdružení splňující podmínky vyhlášky. Takový zápis je jasným a jednoznačným dokladem o tom, že řádně proběhla členská schůze, kdo byl zvolen do orgánů sdružení, koho a čím pověřily tyto orgány a kdo je tedy oprávněn jednat za sdružení.⁷²

⁷¹ Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti, Hradec Králové, vydání 1, 2000, str. 7.

⁷² <http://www.obcan.ecn.cz/>. (datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

6.9 Plná moc

Je vhodné, aby ten, kdo je oprávněn jednat navenek jménem sdružení, udělil plné moci k zastupování sdružení těm osobám, na kterých se schůze dohodne. Plná moc musí být písemná. Její originál si zástupce rovněž může nechat okopírovat a kopie úředně ověřit (opět u obecního úřadu), aby měl více exemplářů a mohl je například nechat zakládat do správních či soudních spisů.⁷³

Plnou moc v Happy life má pan Toušovský jako jeho zakladatel. Plnou moc má dále personální ředitel v zastoupení personální činnosti sdružení a plnou moc budou mít také budoucí manažeři, kteří budou Happy life zastupovat v jednotlivých krajích České republiky.

6.10 Změny sdružení bez nutnosti úprav stanov

„Při činnosti OS dochází velmi často a z nejrůznějších důvodů k potřebě provést určité změny v rámci sdružení. Jedná se zejména o změny v obsazení statutárních a jiných orgánů, změny sídla, změny názvu sdružení či změny stanov. Provedení některých změn je nutné oznámit MV. Považuje-li člen sdružení rozhodnutí některého z jeho orgánů, proti němuž již nelze podle stanov podat opravný prostředek, za nezákonné nebo odporující stanovám, může do třiceti dnů ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do šesti měsíců od rozhodnutí, požádat okresní soud (v Praze příslušný obvodní soud, v Brně Městský soud) o určení, zda je takové rozhodnutí v souladu se zákonem a stanovami.“⁷⁴

„Často bude docházet ke změně statutárního orgánu společnosti, tedy těch, kdo činí právní úkony jménem sdružení. Bližší určení statutárního orgánu je nutnou náležitostí stanov. Ty určují:

- kdo je statutární orgán (jednatel, předseda, vedoucí, prezident, výkonná rada atd.),

⁷³ <http://www.obcan.ecn.cz/>. (datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

⁷⁴ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str.19.

- zda je statutárním orgánem vždy jen jedna osoba, či osob více (je-li osob více, měly by stanovy určovat i způsob jednání, tedy to, zda musí osoby jednat společně, či zda je oprávněna jednat každá zvlášť),
- funkční období (určitá doba – např. jeden rok, či neurčité období – např. do odvolání) a
- způsob ustanovení (volba všemi členy, jmenování dozorčím výborem).⁷⁵

Tedy statutárním orgánem v Happy life je vždy jen jedna osoba, pan Toušovský. Tento orgán je zvolen na dobu neurčitou a způsobem jeho ustanovení byla volba všemi členy sdružení.

„Údaje (jméno, rodné číslo, bydliště) o konkrétních osobách vykonávajících funkci statutárního orgánu nebývají ve stanovách uváděny, proto není změna statutárního orgánu změnou stanov. V případě, že by sdružení ve stanovách uvádělo údaje o každé osobě vykonávající funkci statutárního orgánu, byla by to změna orgánu i změna stanov. Veřejná evidence statutárních orgánů není vedena (narozdíl např. od evidence statutárních orgánů obchodních společností, které jsou uváděny v obchodním rejstříku).

Při změně statutárního orgánu OS není tedy třeba provádět změnu stanov a není to nutné oznamovat MV. Je nutné dodržet postup ustavování statutárního orgánu, který je dán stanovami. Nový statutární orgán začíná vykonávat svojí funkci okamžikem rozhodnutí příslušného orgánu sdružení, není-li v tomto rozhodnutí uveden jiný okamžik. Jako například je ve vzorových dokumentech použito ustanovení statutárního orgánu prezidenta sdružení, kterého volí valná hromada sdružení. Obdobně bude postupováno i při změně obsazení jiných orgánů sdružení.

Je plně v kompetenci stanov určení způsobu provádění dalších změn a přijímání rozhodnutí v rámci sdružení. Tato rozhodnutí mohou být rozmanitá, např. schvalování výročních zpráv, vytváření programů činnosti pro určitá časová období, odměňování orgánů, udílení cen či dotací svým členům atd.⁷⁶

„Stanovy určují orgány oprávněné provádět změny a přijímat rozhodnutí, způsob jejich svolávání, počet hlasů nutných pro přijetí rozhodnutí, způsob vyhlášení

⁷⁵ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str.19.

⁷⁶ Tamtéž.

rozhodnutí apod. Vhodné je, pokud stanovy tzv. sběrnou klauzulí určí orgán, který rozhoduje ve všech případech, kdy není dána výslovná pravomoc jiného orgánu.⁷⁷

6.11 Změny sdružení s nutností úprav stanov

Dochází-li ke změnám údajů uváděných ve stanovách, jde o změnu stanov. Bude tomu tak vždy při změně: názvu sdružení, sídla, cíle jeho činnosti, struktury orgánů sdružení a způsobu jejich ustavování, ustanovení o organizačních jednotkách s právní subjektivitou a při změně zásad hospodaření. Sdružení Happy life své údaje ve stanovách měnit nemuselo, tudíž nemuselo řešit ani tyto problémy.

Dále o změnu stanov půjde, budou-li se měnit údaje, které sdružení uvádí ve stanovách dobrovolně nad rámec zákonných náležitostí (např. pokud se sdružení rozhodlo ve stanovách uvádět všechny své oddíly bez právní subjektivity, pak při rušení oddílů půjde o změnu stanov). Kdo rozhoduje o změně stanov, určují stanovy.

Změnu stanov oznámí sdružení podle §11 odstavce 1 zákona o sdružování občanů písemně Ministerstvu vnitra do patnácti dnů od jejího schválení a připojí ve dvojím vyhotovení text změny.

Pokud by stanovy po provedených změnách nesplňovaly požadavky pro jejich registraci, nebo jsou-li uvedené údaje neúplné nebo nepřesné, MV na to sdružení bezodkladně upozorní. Sdružení je povinno tyto závady podle §11 odstavce 2 zákona o sdružování občanů odstranit do šedesáti dnů ode dne doručení tohoto upozornění a ve lhůtě dalších deseti dnů o tom MV vyrozumět. Neučiní-li tak, MV sdružení rozpustí. Proti rozhodnutí MV je možné podat opravný prostředek u Nejvyššího soudu ČR.

Splňují-li stanovy zákonné požadavky, zašle MV podle §11 odstavce 3 zákona o sdružování občanů sdružení do deseti dnů od doručení oznámení o změnách jedno vyhotovení změny stanov, ne němž vyznačí, že bere změnu na vědomí.

„Změnu je možné MV oznámit tak, že se uvede konkrétní změna nebo se připojí (to je praktické při provádění více výrazných změn současně) nové úplné platné znění stanov, obsahující aktuální ustanovení po provedených změnách, Oba postupy je samozřejmě možné kombinovat (tedy uvést výslovnou změnu a připojit i platné znění stanov). Všechny postupy jsou MV akceptovány.⁷⁸

⁷⁷ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str.19.

⁷⁸ Tamtéž.

„Při změně názvu sdružení, sídla, cíle jeho činnosti, struktury orgánů sdružení a způsobu jejich ustavování, ustanovení o organizačních jednotkách s právní subjektivitou a při změně zásad hospodaření musí být zachovány požadavky kladené na uvádění údajů zákonem jako při vzniku sdružení (tedy např. i nový název sdružení se musí lišit od názvu právnické osoby, která již vyvíjí činnost na území ČR apod.).“⁷⁹

⁷⁹ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 20.

7 Zánik občanského sdružení

Tuto kapitolu ve své práci uvádím z důvodu doplnění tématu, jako součást problematiky. Občanského sdružení Happy life se tato kapitola netýká. Sdružení úspěšně pokračuje ve svém rozvoji a problém svého zániku do této chvíle řešit nemuselo.

„Zánik a likvidace občanského sdružení jsou upraveny těmito zákony: zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (OZ), zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (ZSO), zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.“⁸⁰

„Obecným principem u právnických osob zapisovaných do veřejného rejstříku či evidence je, že tato osoba zaniká dnem výmazu z příslušného rejstříku. Předpokládá se, že zániku předchází zrušení právnické osoby.

Tedy obdobně jako proces vzniku je dvojfázový, kdy je právnická osoba nejdříve založena (např. schůzí přípravného výboru OS a sepsáním stanov) a teprve poté vzniká a stává se subjektem (registrací OS MV), tak i proces zániku má dvě fáze.

Nejprve je právnická osoba zrušena (dohodou, rozhodnutím jejího orgánu, uplynutím doby, na kterou byla založena apod.), a poté, většinou po provedení likvidace, zaniká výmazem z příslušného rejstříku, jak uvádí § 20a) odstavce 2 občanského zákoníku.“⁸¹

Občanské sdružení zaniká tehdy, rozhodnou-li o tom sami členové sdružení nebo rozhodne-li o tom Ministerstvo vnitra České republiky.⁸²

„Občanské sdružení zaniká dnem výmazu ze seznamu občanských sdružení, který vede Ministerstvo vnitra. Zániku předchází zrušení sdružení s likvidací nebo bez likvidace. Bez likvidace sdružení zanikne, zruší-li se tzv. sloučením s jiným sdružením.

Sdružení může být také zrušeno rozhodnutím sdružení o rozpuštění, rozhodnutím sdružení o sloučení nebo rozpuštěním ministerstvem vnitra.

⁸⁰ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 24.

⁸¹ Tamtéž.

⁸² Růžičková, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. ANAG, Olomouc, 2005, str.13.

Tedy pokud sdružení vyvíjí činnost příslušející politickým stranám, hnutím, církvím nebo organizacím, sdružujícím občany k výdělečné činnosti, nebo jinak porušuje ustanovení §12 zákona o sdružování občanů.

Pokud by ale mělo dojít k zániku občanského sdružení a sdružení samo zaniknout nechce, ať už z důvodu tradice, či jiného důvodu, je zde ještě jedna, a to poslední možnost. Občanskému sdružení je totiž dovoleno se spojit také s jiným občanských sdružením a to tak, že buďto vznikne jiné občanské sdružení, nebo pokračuje jedno ze sloučených a druhé zaniká.

O sloučení s jiným sdružením může rozhodnout nejvyšší orgán sdružení, tedy valné hromady a Ministerstvu vnitra se tato skutečnost jen oznámí. Sdružení musí oznámit sloučení ministerstvu do 15 dnů. Při sloučení přechází všechna práva, majetek, závazky i členové na přejímající sdružení.⁸³

7.1 Likvidace

„Likvidace občanského sdružení je ukotvena v této právní úpravě:

§ 20a odst. 3 zákona 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
§ 13 odst. 2 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů,
ustanovení o likvidaci obchodních společností zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Nepřechází-li celé jmění na právního nástupce, je třeba provést majetkové vypořádání – likvidaci. Likvidace je zákonem upravený postup, při kterém dochází k mimosoudnímu vyrovnání majetkových vztahů zanikající právnické osoby.

Na začátku ustanoví statutární orgán sdružení (určený stanovami) likvidátora a určí mu odměnu. Likvidátorem musí být fyzická osoba, není rozhodné, zda jím bude např. člen sdružení či osoba mimo sdružení. V případě, že sdružení bylo zrušeno rozhodnutím MV, provede jeho majetkové vypořádání likvidátor určený MV. MV jmenuje likvidátora rovněž v případě, že není orgán, který by majetkové vypořádání provedl, tedy že sdružení likvidátora samo nejmenuje bez zbytečného odkladu.⁸⁴

⁸³ Růžičková, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. ANAG, Olomouc, 2005, str.13.

⁸⁴ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 26.

„Zemře-li likvidátor, je-li odvolán nebo vzdá-li se své funkce anebo nemůže-li ji vykonávat, jmenuje se nový likvidátor způsobem, kterým byl jmenován předchozí likvidátor. Bez ohledu na způsob určení likvidátora může MV na návrh osoby, jež na tom osvědčí právní zájem, odvolat likvidátora, který porušuje své povinnosti, a nahradit ho jinou osobou.

Sdružení vstupuje do likvidace ke dni, k němuž je zrušeno. Po dobu likvidace se užívá název sdružení s dovětkem „v likvidaci“.

Likvidátor je orgánem sdružení. Jeho jmenováním na něj přechází působnost statutárního orgánu jednat jménem sdružení. Je však oprávněn činit jménem sdružení jeho úkony směřující k likvidaci sdružení. Při výkonu této působnosti plní závazky sdružení, uplatňuje pohledávky a přijímá plnění, zastupuje sdružení před soudy a jinými orgány.

Nové smlouvy může uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených záležitostí, nebo je-li to potřebné k zachování hodnoty majetku sdružení. Funkce likvidátora je samozřejmě placená, odměnu určuje ten, kdo jej ustanovil.

Likvidátor oznámí vstup sdružení do likvidace všem známým věřitelům. Zároveň je povinen bez zbytečného odkladu zveřejnit nejméně dvakrát za sebou v Obchodním věstníku s alespoň dvoutýdenním časovým odstupem rozhodnutí o zrušení sdružení s výzvou pro věřitele, aby přihlásil své pohledávky ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce.

Likvidátor sestaví ke dni vstupu sdružení do likvidace zahajovací likvidační účetní rozvahu a soupis jmění, aby bylo možné zjistit, v jaké majetkové situaci se likvidované sdružení nalézá. Účetní závěrku předcházející dni vstupu do likvidace sestavuje statutární orgán. Nesestaví-li statutární orgán tuto účetní závěrku bez zbytečného odkladu po vstupu společnosti do likvidace, přechází tato povinnost na likvidátora.

Likvidátor je povinen zaslat soupis jmění každému členu sdružení a věřiteli sdružení, kteří o to požádají. Zjistí-li likvidátor předlužení likvidované společnosti, podá bez zbytečného odkladu návrh na prohlášení konkurzu.⁸⁵

„Po provedení všech úkonů nezbytných k provedení likvidace sestaví likvidátor zprávu o průběhu likvidace s návrhem na rozdělení čistého majetkového zůstatku, jenž vyplyne z likvidace (likvidační zůstatek), mezi členy sdružení a předloží ji sdružení

⁸⁵ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 26, 27.

ke schválení. Ke dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku sestaví likvidátor účetní závěrku.

Členům sdružení nelze poskytnout jejich podíl na likvidačním zůstatku dříve, než jsou uspokojeny nároky všech známých věřitelů sdružení, kteří včas přihlásili své pohledávky.

Likvidace končí rozdělením likvidačního zůstatku nebo použitím prostředků z výtěžku z prodeje majetku k uspokojení věřitelů anebo převzetím majetku věřiteli k úhradě jejich pohledávek.

Do 30 dnů po skončení likvidace podá likvidátor návrh na výmaz sdružení z registru MV a tím teprve sdružení zanikne. V návrhu by mělo sdružení doložit provedenou likvidaci. K návrhu by měl likvidátor rovněž přiložit potvrzení územně příslušného státního oblastního archivu, že s ním bylo projednáno zabezpečení archivu a dokumentů zanikajícího sdružení.⁸⁶

7.2 Konkurz

„V průběhu činnosti sdružení může nastat situace, kdy sdružení bude mít závazky vůči řadě věřitelů a nebude v jeho reálných možnostech, aby je všechny splnil. Tento stav je označován jako bankrot, insolvence či úpadek. Jediným procesním řešením této situace je konkurz a vyrovnání.

Sdružení, které je v úpadku, je povinno bez zbytečného odkladu podat návrh na prohlášení konkurzu.

Sdružení je v úpadku, jestliže má více věřitelů a není schopno po delší dobu plnit své splatné závazky (příčemž, jestliže dlužník zastavil platby, má se za to, že není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky).

Sdružení je v úpadku i je-li předloženo. O předložení jde tehdy, jestliže osoba má více věřitelů a jestliže její splatné závazky jsou vyšší než její majetek.

Povinnost podat návrh na prohlášení konkurzu mají i statutární orgány sdružení a také likvidátor sdružení v likvidaci, je-li sdružení předloženo. Jestliže uvedené osoby tuto povinnost nesplní, odpovídají věřitelům za škodu, která jim tím vznikne, ledaže neprokáží, že škodu nezavinily.⁸⁷

⁸⁶ Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006, str. 27.

⁸⁷ Tamtéž.

8 Uvádění do chodu

Klíčovým momentem uvedení občanského sdružení Happy life do chodu byla volba loga, a dalším pak jeho změna. V této, předposlední kapitole své bakalářské práce jsem se zaměřila na logo občanského sdružení Happy life, neboť s ním mělo sdružení během svého dosavadního působení největší problémy.

Tato kapitola je také zaměřena na aktivity a činnosti, které občanské sdružení Happy life pořádá nebo v budoucnu má v plánu pořádat. Zmiňuji také čtyři hlavní oblasti aktivit, na které by se sdružení chtělo zaměřit a v rámci těchto aktivit by chtělo pořádat různé projekty a akce.

8.1 Historie loga

V době, kdy bylo založeno občanské sdružení Happy life, bylo původně představeno s logem č. 1, které vymyslel bývalý externí spolupracovník sdružení z jižních Čech. V té době sdružení nemělo vůbec žádné technické zázemí a v pozdějším období, kdy se sdružením daný spolupracovník ukončil spolupráci, požadoval stažení loga s obhajobou, že on je jeho autorem a nedává sdružení svolení k jeho používání. Samotné sdružení si nechalo k tomuto konfliktu zpracovat právní analýzu a kdyby tento spor byl řešen soudně, mohlo by to trvat i několik let a šance na vítězství byla 50:50.⁸⁸

Obrázek č.1

⁸⁸ Korespondence s panem Toušovským ze dne 7.června 2009.

Sdružení se nakonec rozhodlo, že se o používání tohoto loga s jeho autorem soudit nebude, protože pro Happy life bylo jednodušší logo změnit a vyhnout se tak soudním sporům. V té době Happy life se svou činností teprve začínalo a v soudech viděl pan Toušovský určité ohrožení. Kdyby totiž tento spor u soudu sdružení prohrálo, muselo by uhradit veškeré soudní výlohy a na to v té době sdružení finance nemělo a ani nechtělo vynakládat.

Proto se sdružení rozhodlo toto logo stáhnout a dočasně používat rychle vytvořené logo č.2. Toto logo bylo používáno do konce roku 2007.

Obrázek č.2

Od Nového roku 2008 se používá logo č. 3, které je nyní oficiálním logem sdružení.

Obrázek č.3

I přes tyto změny, jedno u loga zůstalo však stejné, a to jeho barva. Kombinace barev oranžová a bílá byly zvolena záměrně důvodem k jejich významu.

„Oranžová je symbolem optimismu, mládí a radosti ze života. Pomáhá proti depresím, nechutí a pesimismu. Vzbuzuje zvědavost a chuť do dobrodružství. Bývá označována za „sociální barvu“, kterou mají rádi extroverti a společenší lidé. Touto barvou jsme chtěli vyjádřit, že nás zajímá svět a lidé okolo. Vyjadřujeme tak i kreativitu a pocity štěstí. Oranžová je doplněna bílou barvou, která je symbolem čistoty, jasnosti a nevinnosti. Je to ale také barva perfekcionismu a touhy po dokonalosti bez jakýchkoliv kompromisů. Je chladivou barvou, která působí rozjasňujícím dojmem a napomáhá přemýšlení. Tyto barvy jsou veselé a svým způsobem opravdu pozitivní, proto jsme volili tyto barvy,“ říká pan Toušovský.⁸⁹

Při změně loga sdružení došlo i ke změně hesla u loga. Heslo „velká řešení pro malou planetu“, které bylo použito v prvním logu, tvůrce tohoto loga zkopíroval od organizace, která již tento slogan používala. Proto se pan Toušovský rozhodl, že v novém logu bude heslo jen „občanské sdružení“.

„Lidé tak i lépe poznají, jaká jsme organizace, pokud budeme mít v logu napsané „občanské sdružení“,“ dodává pan Toušovský.⁹⁰

Happy life se svou činností v současnosti zaměřuje především na aktivity pro děti do 14 let, dále na charitativní akce a organizované pobyty pro děti a dospělé.

Sdružení si uvědomuje svou roli v ČR jako nezisková organizace, proto chce aktivně realizovat a podporovat mnoho jedinečných projektů. Záleží především na tom, aby vynaložené prostředky byly využity efektivně a smysluplně, a proto se sdružení chce dlouhodobě soustředit na čtyři hlavní oblasti aktivit, a to na sport, kulturu, charitu a vzdělávání.

Spojení Happy life se *sportem* chce sdružení využít s týmovým duchem a profesionálním přístupem, který si neustále buduje a který se snaží uplatňovat ve všech oblastech jejich práce.

Další oblastí, na kterou se chce sdružení zaměřit, je pořádání různých *kulturních akcí* pro děti, od výletů, přes tábory až po návštěvy kina, divadla apod.

⁸⁹ Korespondence s panem Toušovským ze dne 7.června 2009.

⁹⁰ Tamtéž.

Samozřejmě chce sdružení také přispět k tomu, aby se v naší společnosti zmenšovala bariéra mezi zdravými a postiženými. Tyto bariéry, ať už skutečné nebo pomyslné, chce sdružení pomáhat postupně odstraňovat. Právě proto je jednou z hlavních oblastí sdružení zaměření na *charitu*.

Ve spolupráci s rekreačním střediskem Dolní Bozěňov, které se nachází v malinké obci Dolní Bušínov, se sdružení zaměřuje i *vzdělávání a na tvorbu vzdělávacích programů* pro děti a dospělé. Tyto programy se budou snažit realizovat i za podpory Evropské unie a grantů, které se pokusí získat.⁹¹

V současné době má Happy life tým složený ze 5 členů. K členům, kteří byli zmíněni v kapitole 4, přibyl Tomáš Pešek, který má ve sdružení funkci project manager. Tento tým se stará o optimální podporu činnosti. Aby členové sdružení minimalizovali náklady na provoz, pracují pro sdružení všichni ze svých domovů. Do budoucna však sdružení plánuje otevření svých kanceláří, aby tak mohli svou činnost provádět na společném místě a mohli se také zabývat pokrytím celé České republiky.

Happy life má svou činností již pokrytý Moravskoslezský kraj a v loňském roce pracovalo i na pokrývání Olomouckého a Jihočeského kraje. V této činnosti chce pokračovat i v příštích letech. V letošním roce by sdružení chtělo začít i s postupným pokrýváním kraje Jihomoravského, tak aby již celá Morava byla pokryta.

V Olomouckém kraji začalo sdružení v roce 2008 s pořádáním letních táborů, ve kterých by rádo pokračovalo i v roce letošním.

V letošním roce také probíhá nábor na pozici Manažer/ Manažerka zastoupení pro Olomoucký kraj. Tento pracovník bude mít na starosti koordinaci všech akcí a projektů v tomto kraji.

V Jihočeském kraji má sdružení menší potíže v proniknutí do tohoto kraje, tudíž jeho pokrytí si bude vyžadovat nejspíše více času. Takto chce ale sdružení postupně pokrýt všechny kraje v ČR, aby mohlo vytvořit centrální systém řízení a silné regionální zastoupení. Tím vznikne možnost rychle reagovat na sociální potřeby dětí a na případné požadavky klientů.

⁹¹ Korespondence s panem Toušovským ze dne 7.června 2009.

Sdružení musí být viděno v každém kraji, a to prostřednictvím svých manažerů zastoupených v krajských městech, kteří budou podřízeni centrále, které se nachází v Ostravě, ale příští rok bude pravděpodobně přesunuta do Olomouce.

Hlavním podporujícím partnerem sdružení je skupina ČEZ. Ta poskytuje sdružení na jejich akce různé reklamní a dárkové předměty. Dalším partnerem sdružení je tiskárna Reprotisk, s.r.o., která zajišťuje sdružení tisk letáků s vysoce nadstandardními službami. Sdružení spolupracuje také s firmou Té & café Kratochvíle Olomouc při výstavách a vernisážích. V současné době sdružení pracuje i na dalších projektech, aby získali co nejvíce partnerů.⁹²

8.2 Programy Happy life

Tato podkapitola pojednává o všech programech Happy life, které jsou nabízeny veřejnosti a na kterých se sdružení snaží neustále pracovat. V rámci těchto programů se snaží pořádat různé akce a projekty, jako je tomu například v programu letních táborů.

Prostřednictvím programu *Happy kids* nabízelo sdružení nejrůznější typy akcí, např. výlety a další různé akce, které byly určeny dětem. Zaregistrováním do tohoto programu získaly děti nepatrné výhody oproti nezaregistrovaným dětem.

Tento program byl k 1. červenci 2009 zrušen z důvodu malého ohlasu veřejnosti.

Další nabízenou aktivitou je pořádání *letních táborů*, a to v Čechách i na Moravě. Letní tábory se v rámci Happy life konaly vůbec poprvé v loňském roce. Konaly se ve spolupráci s rekreačním střediskem Koliba Bozěňov a byly uskutečněny celkem dva turnusy.

„V očích mnoha pořadatelů táborů je tábor úspěšný až tehdy, pokud se jej zúčastní mnoho dětí. My jsme letos s velkou účastí nepočítali. První turnus byl obsazen 15 dětmi a druhý turnus 12 dětmi. Přesto nás velmi potěšilo, že rodiče i děti byli nad

⁹² Korespondence s panem Toušovským ze dne 7.června 2009.

míru spokojeni se službami Happy life. A to je pro nás dobrou vizitkou pro pořádání táborů v dalších letech,“ říká pan Toušovský.⁹³

V tomto roce jedná sdružení s několika rekreačními středisky, ve kterých by chtěli případně v budoucnu pořádat tábory. Pro sdružení je důležitá jejich nabídka, cena a kvalita služeb. Letní tábory se sdružení snaží soustřeďovat spíše do penzionů, neboť tím odpadají starosti se zajišťováním stravování a dalších hygienických požadavků. Tudíž sice pořádání letního tábora nahlásí sdružení na příslušnou hygienickou stanici, ale ve velké míře nese odpovědnost za případné nedostatky právě rekreační středisko (penzion), ve kterém je tábor uskutečněn. Tímto odpadá sdružení část starostí s dodržováním právních předpisů a norem pro pořádání letních táborů.⁹⁴

Jedním z rekreačních středisek, ve kterém sdružení pořádalo v tomto roce letní tábor, bylo opět rekreační středisko Koliba Božěňov, které se nachází nedaleko Zábřehu na Moravě. Jednalo se již o druhý ročník letního tábora pořádaného v tomto středisku.

„Areál rekreačního střediska se nachází v Olomouckém kraji, v podhůří Jeseníků, asi 8 km od města Zábřeh na Moravě směrem na Jihozápad. Tento objekt je umístěn v klidné chatové oblasti obklopené lesy. Táborníky zde čeká zdravé prostředí, osvěžující koupání a dále mnoho příležitostí pro vyvíjení sportovních aktivit či lenošení.“⁹⁵

Oproti roku 2008 se v roce letošním konal pouze jeden turnus. Děti byly ubytované v nedalekém penzionu. Tak jako v roce minulém, tak i v letošním zde měly spoustu možností sportovního využití jako např. dětské a volejbalové hřiště, přírodní nádrž, tenisové kurty, lanové centrum, bungee trampolínu, lukostřelbu atd.

Happy life, se specializuje také na pořádání *škol v přírodě*. Snahou sdružení je dostat děti alespoň na pár dní ze školních lavic do přírody, kde mají šanci se blíže seznámit se svými spolužáky a s učiteli.

Tento projekt se snaží sdružení v současné době neustále rozšiřovat a hlavně stále vyhledává kvalitní rekreační střediska, která podrobují testování a teprve poté se rozhoduje o vzájemné spolupráci.

Proto v současné době tento projekt do nabídky školským zařízením sdružení nezařazuje. Přesto sdružení oslovuje školy s nabídkou možnosti pořádání škol v přírodě

⁹³ Korespondence s panem Toušovským ze dne 7.června 2009.

⁹⁴ Korespondence s panem Toušovským ze dne 17.září 2009.

⁹⁵ <http://www.happycr.eu/>. (datum stažení 5.března 2009, poslední aktualizace 9.září 2009).

a zároveň tak provádí ve školách marketingový průzkum trhu, zda-li by školy této nabídky využily.

Podle slov pana Toušovského se v mnoha případech sdružení setkává s kladnými ohlasy, a to zejména proto, že učitelé ve školách nemají dostatek času na organizaci podobných akcí, a tak tyto starosti rádi přenechají organizaci, která se tím zabývá.

„Už tímto máme malý úspěch, z toho důvodu, že mnoho škol je z našeho projektu nadšeno a jsou připraveny naše služby začít využívat převážně až po roce 2010,“ říká pan Toušovský.⁹⁶

Tento projekt si sdružení představuje tak, že pokud budou mít lidé, školy či školky zájem, členové sdružení jim nabídnou ta nejlepší rekreační střediska, zajistí ubytování, stravování, doplňkové akce pro děti (hry, soutěže, sportovní aktivity apod.).

Všechna rekreační střediska, která budou do tohoto projektu zapojena, budou členy sdružení osobně prověřena, tudíž bude lidem zaručena kvalita poskytovaných služeb.

Členové sdružení se s lidmi rádi sejdou, představí jim prověřená rekreační střediska a projednají jejich potřeby s požadavky pro organizaci školy v přírodě, výletu apod. Vše ostatní už pak lidé mohou nechat na sdružení. Členové budou s lidmi průběžně komunikovat a informovat je o stavu řešení jejich požadavků.⁹⁷

Dalším nabízeným programem jsou *organizované pobyty*. Tyto pobyty jsou určeny pro děti i pro dospělé. Z těchto pobytů neproběhl zatím ani jeden, ale sdružení na jejich realizaci průběžně pracuje.

Sdružení Happy life se zaměřuje také na *různé projekty*. Jedním z projektů, které sdružení uspořádalo v minulosti bylo uspořádání benefičního koncertu s názvem *Beats4Kids*, které se konalo v Ostravě na Černé Louce.

Tento koncert byl uspořádán společně s ostravským klubem Marley a cílem bylo přilákat na tuto akci co nejvíce lidí. Hlavním důvodem bylo to, že veškerý výtěžek z této akce, který byl vybrán, šel na pomoc Dětskému diagnostickému ústavu v Ostravě-Prívově. Na konto z této akce putovalo 22 000 Kč a všichni vystupující se vzdali svých honorářů za vystoupení.

V tomto dětském diagnostickém ústavu jsou umístěny děti, které by v klasickém

⁹⁶ Korespondence s panem Toušovským ze dne 17.zář 2009.

⁹⁷ Tamtéž.

diagnostickém ústavu být nemohly, protože jsou buď mentálně postižené, oběťmi týrání anebo jiného špatného zacházení.⁹⁸

Happy life bylo pozváno i do České televize, do pořadu Dobré ráno s Českou televizí, aby zde divákům objasnilo myšlenku a cíl tohoto projektu. Pozváni byli jak samotní organizátoři projektu, tak vedoucí vychovatel z diagnostického ústavu Ostrava a samozřejmě i výkonný ředitel Happy life pan Toušovský, za účelem poskytnutí rozhovoru ohledně tohoto projektu. Organizátory a zástupce všech společností tak bylo možno shlédnout dne 10. dubna 2008 v 6:40 ráno na prvním programu České televize a dále pak v 9:40 v repríze na druhém programu České televize.

Dalším projektem, které sdružení uspořádalo ve spolupráci se studentkou Ostravské univerzity, Danielou Heczkovou a Té & café Kratochvíle Olomouc, byl projekt *poMOC snů*.

Tento projekt organizačně zajišťovaly manažerka zastoupení Happy life pro Moravskoslezský kraj Monika Černá a právě Daniela Heczková, která počátkem roku kontaktovala sdružení Happy life s žádostí o možnost výkonu odborné praxe ve sdružení, neboť studuje obor Management neziskového sektoru. Sdružení se spolupráci souhlasilo a tak spolupráce mohla začít.

V tomto projektu děti z vybraných základních škol a i děti z dětských domovů namalovali obrázky, které byly vystaveny v Té & café Kratochvíle Olomouc od 10. května 2009 do 24. května 2009. Právě v tomto období měli zákazníci kavárny možnost přispět jakoukoliv částkou do sbírkové kasičky umístěné u této příležitosti právě v kavárně nebo mohli přispět zakoupením vystavených obrázků.

Výtěžek z této charitativní vernisáže a výstavy, který činil 13 100 Kč, byl věnován dětskému domovu v Olomouci.⁹⁹

Na letošní rok mělo Happy life také naplánováno opět několik akcí. Mezi ty hlavní patřily charitativní akce, které by měly probíhat na jaře a na podzim. Výtěžek z těchto akcí, tedy výtěžek hlavně ze vstupného, poputuje na dětské domovy a centra pro práci s dětmi.

Další velkou plánovanou akcí byl na jaře Velikonoční dětský den opět v rekreačním středisku Koliba Božéňov. V létě proběhl již zmiňovaný druhý ročník letního tábora a v zimním období tohoto roku je naplánovaná Mikulášská akce pro děti.

⁹⁸ <http://www.happycr.eu/>. (datum stažení 5.března 2009, poslední aktualizace 9.zář 2009).

⁹⁹ Korespondence s panem Toušovským ze dne 17.zář 2009.

9 Hospodaření a fundraising

V současné době získává sdružení finance převážně formou darů od klientů, kteří si sdružení případně objednali na pořádání dětských oslav, dětských dnů a jiných akcí.

Obchodní vztah mezi klientem a občanským sdružením tvoří sponzorská smlouva. S klientem tedy sdružení uzavře sponzorskou smlouvu, kde se klient zaváže sdružení, že poskytne sponzorský dar a sdružení mu za tento sponzorský dar vykoná protislužbu, kterou může být např. organizace dětského dne.

Dále sdružení získává finance ze svého nového projektu Školy v přírodě, který se snaží neustále rozšiřovat. (O projektu školy v přírodě jsem se zmínila v kapitole 7.2 Programy Happy life).

Nezisková organizace není založena jako taková za účelem zisku, tím je myšleno za účelem zisku z podnikání. Ovšem v případě neziskových organizací je vyhrazeno právo na to, aby si vydělávaly na své projekty a fungování. Veškeré výnosy z projektů by měly být rovny nákladům jako např. mzdy, poplatky za telefony, internet apod.

„Občanská sdružení si vedou své účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, dále podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. a českých účetních standardů 401-413. To má návaznost na daňové zákony, z nich především na daň z příjmů. U této daně je nutné respektovat příslušné paragrafy týkající se subjektů, které nebyly založeny za účelem podnikání. Důležité je také členit činnost organizace na hlavní a ostatní. Hlavní činnost je ta, která vyplývá z poslání organizace a ostatní činnost, jinak nazývána také doplňková nebo hospodářská, je ta, která má za úkol přinést zdroj příjmů. Zisk ale musí být vždy využit ve prospěch činnosti hlavní.“¹⁰⁰

Sdružení Happy life si vede podvojně účetnictví, tak jako klasická firma, avšak s tou výjimkou, že v mnoha ohledech má různé úlevy na daních, např. daň z příjmů nebo daň z přidané hodnoty.¹⁰¹

Ze získaných financí hradí v současné době sdružení náklady na pokrytí těchto položek: na mobilní telefony a internet vynaloží sdružení částku přibližně 1000 Kč měsíčně, provozní náklady na internet jsou přibližně 1500 Kč ročně, mzdové náklady na brigádníky činily za poslední dva roky přibližně 12 000 Kč ročně a na ostatní

¹⁰⁰ Korespondence s paní Ing. Danihelkovou ze dne 14.září 2009.

¹⁰¹ Korespondence s panem Toušovským ze dne 17.září 2009.

marketingové aktivity jako jsou letáky a vizitky vynaloží sdružení částku 10 000 Kč ročně.¹⁰²

Další náklady jako např. nájem za poskytnuté prostory, sdružení řešit nemusí, neboť všichni členové sdružení pracují ze svých domovů. Tak dokáží ušetřené peníze za nájem efektivně využít jinde.

Odměny či provize si členové sami sobě pravidelně nevyplácí. Svou práci pro sdružení Happy life dělají spíše z dobré vůle. Odměňování jsou spíše brigádníci. Od roku 2010 však sdružení připravuje nový systém odměňování i pro stálé pracovníky. Vše by mělo být nastaveno na provizním systému.¹⁰³

¹⁰² Korespondence s panem Toušovským ze dne 20. srpna 2009.

¹⁰³ Korespondence s panem Toušovským ze dne 17. září 2009.

Závěr

Vypracováním této práce jsem nahlédla úplně do jiného světa, než ve kterém žiji, a to do světa neziskových organizací.

Po celém světě existuje nespočetné množství neziskových organizací, které se zabývají různými činnostmi.

V České republice je také mnoho neziskových organizací, a z nich spousta občanských sdružení. Jejich počet každým rokem neustále roste. Důkazem je databáze Ministerstva vnitra České republiky, kterou jsem zmínila v kapitole první. Z počtu 77 239 občanských sdružení, které byly evidovány k datu 8. listopadu 2009, jich je mnoho, které zaměřují svou činností především na děti a mládež, tak jako sdružení Happy life.

Cílem mé bakalářské práce bylo popsání cesty k založení a proces zakládání konkrétního občanského sdružení zaměřeného na práci s mládeží a první zkušenosti s jeho fungováním.

Zaměřila jsem se na ta občanská sdružení, která pracují s dětmi a mládeží v Ostravě. Z těchto občanských sdružení jsem si vybrala již konkrétní občanské sdružení Happy life.

Popsala jsem vznik tohoto sdružení, s jakými problémy se sdružení ve svých počátcích muselo vyrovnat. Dále jsem zaměřila na popsání jeho činnosti, čím se sdružení zabývá a jakým aktivitám se chce věnovat v budoucnu.

V poslední kapitole své práce jsem se věnovala hospodaření Happy life, protože jako nezisková organizace nebylo založeno za účelem zisku. Proto mě zajímalo, odkud sdružení získává finance na své náklady a jak vysoké tyto náklady jsou. Tyto otázky jsem zodpověděla v kapitole devět.

Jak již bylo v práci řečeno, v době, kdy se pan Toušovský rozhodl založit občanské sdružení Happy life, existovalo v Ostravě již mnoho jiných občanských sdružení věnujících se práci s dětmi a mládeží. Ve své práci jsem popsala alespoň některá z nich, v čem jsou si s Happy life podobné nebo naopak odlišné.

Také jsem chtěla přiblížit samotný proces zakládání od počáteční myšlenky založit občanské sdružení až po realizaci této myšlenky. To si myslím, že se mi na příkladu pana Toušovského povedlo.

V práci jsem představila informace týkající se občanských sdružení: jak se občanská sdružení zakládají, jakou by měla mít strukturu, jak probíhá samotný proces zakládání, kdo je může založit, až po informace ohledně samotného chodu sdružení.

Jednu kapitolu své práce jsem věnovala také zániku občanského sdružení. I když se tato problematika netýkala Happy life, chtěla jsem tuto kapitolu zařadit do své práce. Myslím si, že je důležité znát všechny náležitosti týkající se vzniku občanského sdružení, ale také je důležité vědět, co dělat, pokud sdružení zanikne.

Happy life bylo založeno za účelem pořádání charitativních akcí a volnočasových aktivit pro děti a mládež, např. pořádání dětských dnů, letních táborů atd.

U zrodu sdružení stáli tři členové, pouze jednomu z nich, a to panu Toušovskému bylo 18 let (což stačí pro založení občanského sdružení), proto je také pan Toušovský považován za zakladatele sdružení.

Proces zakládání obsahoval tyto kroky: Pan Toušovský oslovil své dva kamarády, zda-li by s ním nechtěli založit občanské sdružení. Poté vytvořili tzv. přípravný výbor, který vypracoval stanovky sdružení a podal návrh na registraci. K návrhu pak připojili dvojí vyhotovení stanov. Tyto dva dokumenty poté zaslali na Ministerstvo vnitra České republiky ke schválení. Jakmile dostali potvrzení stanov a doklad o registraci sdružení, založili si firemní účet u banky. Po založení účtu museli ještě Happy life registrovat na finančním úřadě.

Prvními aktivitami občanského sdružení byla volba loga a potíže spojené s touto volbou. Svou činnost startovalo Happy life v Ostravě, jak již bylo uvedeno, a postupně se snažilo pokrývat Moravskoslezský kraj. V průběhu roku 2007 se tým Happy life zaměřoval zejména na dodělávání interních systémů, struktur a na plánování zahájení veřejné komunikace v roce 2008. Během krátké existence se tak tým Happy life rozšiřoval a plnil plány, které byly pro rok 2007 stanoveny. V roce 2008 se sdružení zabývalo rozšiřováním marketingových aktivit jako např. tvorbou webových stránek, tiskem vlastních letáků, promo akcemi apod.

Finanční prostředky získává sdružení převážně formou darů od klientů, kteří si sdružení případně objednali na pořádání dětských oslav, dětských dnů a jiných akcí.

V příštím roce plánují členové sdružení pokrytí kraje Jihomoravského. Postupem času tak chce sdružení svou činností v budoucnu obsadit všechny kraje v České republice. Mezi dlouhodobé plány patří také vznik personální agentury, která

by nabízela firmám i lidem různé typy školení, jako například základní znalosti z PC, výuka PC programů, zlepšení komunikace, zvládnutí stresových situací apod.

Nezískala jsem však jen informace teoretické, ale i praktické. Velkým přínosem pro psaní této práce bylo i to, že jsem se mohla spolupracovat se zakladatelem sdružení Happy life panem Toušovským a získávat tak cenné informace přímo od zdroje. Musím však přiznat, že naše spolupráce byla často zdoluhavá a na komunikaci náročná. Přesto bych na závěr chtěla panu Toušovskému za jeho spolupráci poděkovat.

Použité zdroje

Seznam literatury:

Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace: daně - právo*. Aspi, Praha, 2005.

Autorský kolektiv. *Nevýdělečné organizace*. Aspi, Praha, 2006.

Autorský kolektiv. *Řízení neziskových organizací: první český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církvích a zdravotnických zařízeních*, Nadace Lotos, Praha, 1. vydání, 1996.

Bárta, Jiří. *Strategické plánování pro neziskové organizace: jak rozhodovat o budoucnosti vaší organizace*. Nadace rozvoje občanské společnosti, Praha, 1. vydání, 1997.

Čepelka, Oldřich a kol. *Práce s veřejností v nepodnikatelském sektoru*, Občanské sdružení Omega, Praha, 1997.

Čepelka, Oldřich. *Průvodce neziskovým sektorem Evropské unie*, Občanské sdružení Omega, Liberec, 2003.

Debbasch Charles; Bourdon Jacques. *Neziskové organizace*, Victoria publishing a.s., Praha 1, 1995.

Drucker, F. Peter. *Řízení neziskových organizací: praxe a principy*, Management Press, Praha, 1. vydání, 1994.

Frič, Pavol. *Aktivita a potřeby neziskových organizací v České republice: výsledky kvantitativního sociologického šetření*, Informační centrum nadací, Praha, 1. vydání, 1998.

Jemelka, Luboš; Břeň, Jan. *Zákon o sdružování občanů, zákon o právu shromažďovacím, zákon o právu petičním s komentářem*, Aspi, Praha, 2007.

Kizáková, Hana. *Terminologie neziskového sektoru: glosář anglicko-český*, Informační centrum nadací, Praha, 1. vydání, 1997.

Hloušek, Jan. *Právní minimum pro pracovníky neziskových organizací: (a nejen pro ně)*, NROS - nadace rozvoje občanské společnosti, Hradec Králové, 1. vydání, 2000.

Odpovědi na otázky: Neziskový sektor v ČR. Malá ediční řada ICN, svazek 1, Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, Praha 1, 1997.

Občanský sektor. Fakta pro každého. Malá ediční řada ICN, svazek 3, Informační centrum nadací a jiných neziskových organizací, Praha 1, 1998.

Růžičková, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. ANAG, Olomouc, 2005.

Seznam internetových stránek institucí a organizací:

<http://www.happycr.eu/>.(datum stažení 5.března 2009, poslední aktualizace 9.září 2009).

<http://www.obcan.ecn.cz/>.(datum stažení 9. října 2008, poslední aktualizace 20. listopadu 2008).

<http://mvcr.cz/>.(datum stažení 10.listopadu 2008, poslední aktualizace 8.listopadu 2009).

Gregorová, S., publikováno ve společenství vita, <http://www.vitaova.cz/>. 24.září 2004.(datum stažení 9.října 2008).

<http://www.duha.cz/>.(datum stažení 23.září 2009, poslední aktualizace 12.října 2009).

<http://www.ahol.cz/>.(datum stažení 12. října 2009, poslední aktualizace 12.října 2009).

<http://www.taborajeto.cz/>.(datum stažení 23.září 2009, poslední aktualizace 12.října 2009).

<http://www.nadejepro vsechny.cz/>.(datum stažení 23.září 2009, poslední aktualizace 12.října 2009).

Seznam zákonů:

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. („OZ“)

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. („ZSO“)

Zákon č. 89/1995 SB., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. („ZSSS“)

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Toušovský, Lukáš. *Osobní korespondence autorovi diplomové práce*. Olomouc.

26.listopadu 2008, 13.ledna 2009, 5.března 2009, 29.března 2009, 7.června 2009, 20.srpna 2009, 17.září 2009 a 12. října 2009. Souhlas s otištěním poskytnut 17.září 2009. Depon. in: archiv autora, Nová Hradečná.

Toušovský, Lukáš. *Osobní setkání s autorem diplomové práce*. 24.2.2009.

Písemný přepis schválen 17.září 2009. Depon. in: archiv autora, Nová Hradečná.

Danihelková, Ester.Ing. *Osobní korespondence autorovi diplomové práce*. Olomouc.

14.září 2009. Souhlas s otištěním poskytnut 14.září 2009. Depon.in: archiv autora, Nová Hradečná.

Seznam obrázků:

Obrázek č.1 – Původní logo občanského sdružení Happy life o.s.

Obrázek č.2 – Dočasné logo občanského sdružení Happy life o.s. po rozchodu s externím spolupracovníkem.

Obrázek č.3 – Současné logo občanského sdružení Happy life o.s.

Obrázek č.4 – Logo občanského sdružení Duha.

Obrázek č.5 – Logo občanského sdružení Dětský tábor A je to.

Přílohy

Obrázek č.4 - Areál rekreačního střediska Koliba Bozěňov

Obrázek č.5 - Rekreační středisko Koliba Bozěňov

Obrázek č.6 - Přehrada poblíž rekreačního střediska Koliba Bozěňov

11.4.2008
KLUB MARLEY
 OSTRAVA, ČERNÁ LOUKA

BEATS FOR KIDS
www.beats4kids.cz

Entry: 50 Kč
 Vstupné půjde na podporu
 diagnostického ústavu v Ostravě

TITTY TWISTER
 skate & snowboard shop

FATALERR
 C-PROHSELVES ON 4 BEATS

NO MONEY
 DVOIKATROJKA/FUTUREPRESSURE/PROTOGEN

INSPIRAL x62
 DVOIKATROJKA +MC WAS
 CYBERFIRE.CZ

DRAKO+MC GETTO
 CYBERFIRE.CZ+MC PSYCHOCIRCUS.CZ

NOISEFELLAZZ
 CYBERFIRE.CZ +MC SQUARE
 MAC

SMARIO
 MATKIDS.ORG

SUBJECT LOST
 CLOCKWORK PIANO

VIDEOPROJEKCE BY GLOBUS

Happy life
 OŘEŠÁKOVÁ 1070/1071

WWW.SKATESHOP.CZ
 ONLINE SKATEBOARD STORE

CyberFire.cz WASH Skate & Snowboard shop

Obrázek č.7 - Reklamní leták na akci Beats for Kids